

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ «ΝΕΑ ΠΕΛΛΑ» ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ

Α'. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

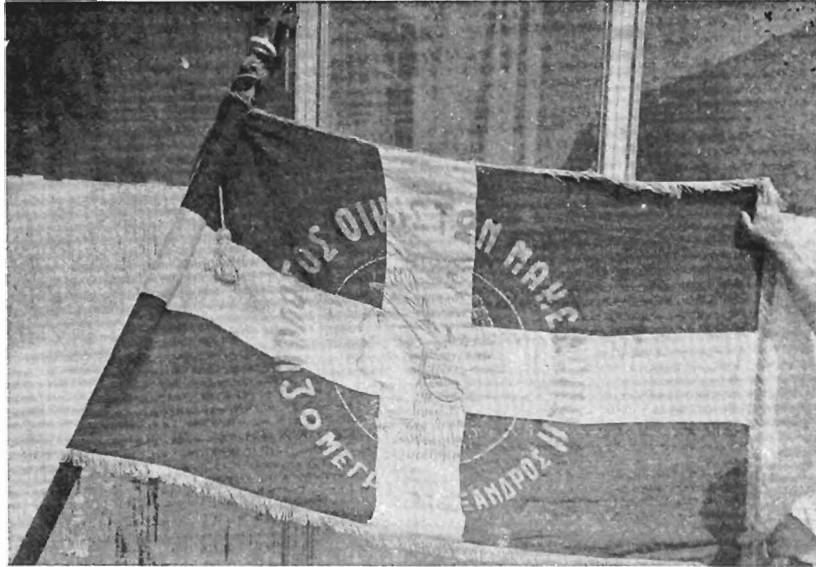
Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1978, κάνοντας ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ γνωστὸ, ἱστορικὸ συνοικισμό τῶν Μακεδόνων «Νέα Πέλλα» Ἀταλάντης¹ (σχ.1) γιὰ συγκέντρωση στοιχείων ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῶν Μακεδόνων ἀγωνιστῶν προσφύγων τοῦ 1821 (εἰκ. 1), ἦρθαν στὰ χέρια μου ἀρκετὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου τοῦ παλιοῦ Δήμου «Νέας Πέλλας»². Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι βέβαιο ὅτι ἀποτελοῦν μικρὸ μέρος τοῦ μεγάλου καὶ πλούσιου ἀρχείου τοῦ περίφημου αὐτοῦ Δήμου τῶν Μακεδόνων προσφύγων. Δυστυχῶς τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ ἔχει χαθεῖ, ἴσως ἀπὸ ἄγνοια τῆς ἀξίας τῶν ἐγγράφων ἢ ἴσως ἀπὸ ἔλλειψη φροντίδας γιὰ τὴ διατήρησή του καὶ τὴν προφύλαξη τῶν ἐγγράφων ἀπὸ τὴ φθορὰ καὶ τὴν καταστροφή.

Τὸ πλούσιο ἀρχεῖο τῆς Νέας Πέλλας θὰ ἦταν μεγάλη πηγὴ ἱστορικῶν στοιχείων καὶ θὰ βοήθοῦσε πάρα πολὺ στὴ μελέτη τῆς τύχης τῶν ἀπογόνων τῶν Μακεδόνων ἡρώων ἀγωνιστῶν τοῦ '21, ποὺ ἀναγκάστηκαν νὰ δημιουργήσουν νέα πατρίδα, σὰν πρόσφυγες, γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴν ἀνελέτη τιμωρία τῶν Τούρκων κατακτητῶν, μετὰ ἀπὸ τὴν ἀποτυχία τῆς Ἐπαναστάσεως στὴ Χαλκιδική, στὴ Νάουσα καὶ στὸν Ὀλυμπο. Δυστυχῶς ἔγκαιρα δὲν ἔγινε προσπάθεια γιὰ τὴ διάσωση τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ, παρόλο ποὺ στὴ

1. Σχετικὰ μὲ τὸν οἰκισμό τῶν Μακεδόνων «Νέα Πέλλα» Ἀταλάντης βλ. Ἄπ. Βακαλοπούλου, Πρόσφυγες καὶ προσφυγικὸν ζήτημα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, Θεσσαλονίκη 1939, σ. 22-27, 28, 92-93, 155 καὶ 161, Τοῦ Ἰδίου, Ἱστορία τῆς Μακεδονίας, 1354-1833, Θεσσαλονίκη 1969, σ. 608-616, Ἰωάν. Κ. Βασδραβέλλη, Οἱ Μακεδόνες κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ἔκδ. γ', σ. 208-240, Γεωργίου Χ. Χιονίδη, Ἡ ἐκστρατεία καὶ ἡ ἐπανάστασις εἰς τὸν Ὀλυμπον κατὰ τὰ ἔτη 1821-1822, Θεσσαλονίκη 1975, σ. 66, 76, 84, Τοῦ Ἰδίου, Οἱ εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἀναγραφόμενοι Μακεδόνες, «Μακεδονικά» 12 (1972) 34-65, Τοῦ Ἰδίου, Ἐγγραφα τῆς Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν, «Μακεδονικά» 14(1974) 86-97, Ἰωάννας Κωτσάκης, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, «Μακεδονικὴ Ζωή», τεύχ. 60 (Μάιος 1971), σ. 7-11 καὶ τεύχ. 61 (Ἰούνιος 1971) 7-9.

2. Καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας νὰ εὐχαριστήσουμε δημόσια τόσο τὸν τότε Δήμαρχο Ἀταλάντης, ὅσο καὶ τὸν Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου τῶν Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος», κ. Παρασκευᾶ Μαντᾶ. Χάρη στὴν πολύτιμη βοήθειά τους κατορθώσαμε νὰ πάρουμε φωτοτυπίες τῶν ἐγγράφων.

Νέα Πέλλα ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν ἄρκετοὶ εὐκατάστατοι Μακεδόνες, ἱκανοὶ νὰ σηκώσουν τὸ βάρος τῆς δαπάνης τῆς ἐκδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπιστήμονες, ποὺ σπούδασαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ κληροδοτήματος τοῦ μεγάλου εὐεργέτη τῆς Νέας Πέλλας, βαρῶνου Κωνσταντίνου Βέλιου¹ (εἰκ. 2).

Εἰκ. 1. Ἡ ἱστορικὴ σημαία τῶν οἰκιστῶν Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας

Οἱ ἡλικιωμένοι Μακεδόνες τῆς Νέας Πέλλας μᾶς διαβεβαίωσαν ὅτι μέχρι τὸ 1920 ἢ 1925 σωζόταν ὀλόκληρο τὸ ἀρχεῖο καὶ ζοῦσαν πάρα πολλοὶ γέροντες, ποὺ εἶχαν ζήσει τὰ γεγονότα, ποὺ συνθέτουν τὴν ἱστορία τοῦ οἰκισμοῦ.

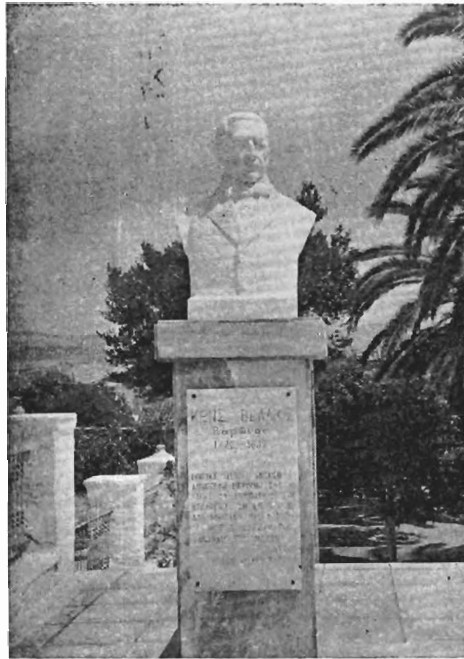
Ἀπὸ τὰ ἔγγραφα, ποὺ διασώθηκαν καὶ λάβαμε φωτοαντίγραφα, διαλέξαμε τὰ παρακάτω καὶ τὰ παρουσιάζουμε, πρῶτον γιατί εἶναι ἀνέκδοτα (ἔτσι

1. Γιὰ τὸν Κωνστ. Βέλιο βλέπε: Μιχ. Ἀθ. Καλινδέρη, Ὁ βαρῶνος Κωνσταντίνος Δ. Βέλιος 1772-1838, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους προσφορά του, Θεσσαλονίκη 1973, σ. 11, 28, 35, 36, 37, 46, 54, 55, 56 καὶ 71. Β. Π. Παναγιωτοπούλου, Ὁ βαρῶνος Κωνσταντίνος Μπέλλιος, ἓνας ὁμογενῆς στὴν Ἀθήνα τοῦ 1836, στὴ σειρά «Σταθμοὶ πρὸς τὴ Νέα Ἑλληνικὴ Κοινωνία (1790-1840)», Περιοδικὸ «Ἐποχές», τεύχ. 17 (Σεπτέμβριος 1964) 78-92. Ἀπ. Βακαλοπούλου, «Πρόσφυγες...», ὅ.π., σ. 170-171. Δ. καὶ Ν. Ἀργυριάδη, Πρακτικὰ τοῦ εὐγενεστάτου βαρῶνου Κυρίου Κωνσταντίνου Μπέλλιου, Μακεδόνος, Βιέννη 1838. Ι. Δέλλιο, Ὁ βαρῶνος Κωνσταντίνος Μπέλλιος, «Μακ. Ἡμερολόγιό τοῦ Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν» 3 (1910) 19-36.

τουλάχιστον πιστεύουμε) και δεύτερον γιατί παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν στη συμπλήρωση της ιστορίας των προσφύγων Μακεδόνων, που εγκαταστάθηκαν μόνιμα στη Νότια Έλλάδα.

Τὰ ἔγγραφα πού δημοσιεύονται παρακάτω εἶναι 10.

1. Τὸ πρῶτο ἔγγραφο εἶναι ἐπίσημο ἀντίγραφο τῆς ἀποφάσεως τοῦ βασιλιᾶ Ὁθωνα, μὲ τὸ ὁποῖο ἀναγνωρίζεται ἐπίσημα ἡ δημιουργία

Εἰκ. 2. Ἡ προτομὴ τοῦ μεγάλου ἐδερ-
γέτη βαρόνου Κωνστ. Βέλιου στὸ προ-
αύλιο τῆς ἐκκλησίας τῆς Μεταμορφώ-
σεως τῆς Ἄνω Πέλλας

οἰκογένειες, πού ἀρχικά ἀποτέλεσαν τὸν πυρήνα τοῦ νεοσύστατου οἰκισμοῦ, ἐπιτρεπόταν ἡ ἐγκατάσταση καὶ ἄλλων Μακεδόνων σὲ διάστημα 4 μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκδόσεως τῆς βασιλικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δηλ. μέχρι 20

ἰδιαίτερου οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη. Ἐκδόθηκε στὴν Ἀθήνα στὶς 20 Μαρτίου 1835. Εἶναι γραμμένο μὲ μαύρη μελάνη σὲ ἓνα (μονὸ) φύλλο λευκῆς, ἀρίγνωτης κόλλας καὶ ἔχει διαστάσεις 28×20 ἐκ. Τὸ κείμενο πιάνει σχεδὸν καὶ τὶς δυὸ σελίδες τῆς κόλλας, εἶναι χωρισμένο σὲ 8 παραγράφους καὶ ἡ γραφή εἶναι καλλιγραφικὴ, δίχως ὀρθογραφικὰ λάθη. Στὴν πάνω ἀριστερὴ γωνία φέρνει τὸν ἀριθμὸ 23.152. Προφανῶς πρόκειται γιὰ τὸν ἀριθμὸ πρωτοκόλλου τῆς βασιλικῆς Γραμματείας. Στὸ τέλος ἔχει τὴν ὑπογραφή τοῦ Ἰωάννη Κωλέτη (εἰκ. 3).

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ παρουσιάζει ἱστορικὸ ἐνδιαφέρον, γιατί μᾶς πληροφορεῖ: α) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἐπίσημης ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη¹. β) Ὅτι κοντὰ στὶς λίγες μακεδονικὲς

1. Τὴ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη τὴν ἀναφέρει καὶ ὁ Ἑμμ. Πρωτοψάλτης στὴν ἐργασία του, Πρόσφυγες κατὰ τὴν

Ίουλίου 1835 (παρ. 1 του εγγράφου). Ἀπὸ τὸ στοιχεῖο αὐτὸ προκύπτει ὅτι καὶ σὲ ἄλλα μέρη τῆς Φθιώτιδας ὑπῆρχαν διασκορπισμένες πολλὲς μακεδονικὲς οἰκογένειες καὶ ὅτι πρόθεση καὶ ἐπιθυμία τοῦ Ὁθωνα ἦταν νὰ τις συγκεντρώσει σὲ ἓναν οἰκισμό. Ἀπὸ τὴν ἐπιτόπια ἔρευνά μας διαπιστώσαμε πὼς καὶ σήμερα ὑπάρχουν ἀπόγονοι τῶν Λαζαίων ἐγκαταστημένοι στὸ Μῶλο Φθιώτιδας, ἀπόγονοι τῶν Βλαχαβαίων στὴ Λαμία καὶ γόνοι ἄλλων γνωστῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἡρώων τῆς Μακεδονίας, οἱ ὁποῖοι ἀνέκαθεν κατοικοῦσαν μόνιμα στὴ Στυλίδα, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ Νικόλα Κασομούλη, στοὺς Λιβανάτες καὶ στὰ γύρω χωριά. γ) Ὅτι ὁ γεωργικὸς κλῆρος, γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἀκτημόνων προσφύγων Μακεδόνων, προσδιοριζόταν σὲ 30-50 στρέμματα καλλιεργήσιμης ἐθνικῆς γῆς. Σὲ κάθε οἰκογένεια δινόταν ἐπίσης οἰκόπεδο μὲ συνολικὴ ἐπιφάνεια ἓνα στρέμμα (παρ. 1 καὶ 2 τοῦ εγγράφου). δ) Ὅτι στοὺς πρόσφυγες Μακεδόνες δὲν δόθηκε γιὰ τὴν ἀποκατάστασή τους κανένα δάνειο ἀπὸ μέρους τοῦ Δημοσίου (παρ. 4). ε) Ὅτι τὸ Κράτος ἔδωσε στοὺς Μακεδόνες δωρεὰν τὴν ξυλεία ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὸ κτίσιμο τῶν σπιτιῶν τους καὶ τοὺς ἔκανε διευκολύνσεις στὴν εἰσαγωγή τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν (βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 3 ἔγγραφο). στ) Ὅτι τὸ 1835 δόθηκαν κτήματα στοὺς Μακεδόνες δίχως καταμέτρηση. ζ) Ὅτι τὸ θέμα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Μακεδόνων προσφύγων τὸ παρακολουθοῦσε στὴν Ἀθήνα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας.

2. Τὸ δευτέρο ἔγγραφο ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερα φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς, γραμμένα μόνον στὴ μιὰ σελίδα. Στὸ πρῶτο φύλλο καὶ στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ δευτέρου εἶναι ἀντιγραμμένη ἢ παραπάνω (ὑπ' ἀριθ. 1) ἀπόφαση τοῦ Ὁθωνα γιὰ τὴ δημιουργία οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων. Στὸ τέλος τοῦ δευτέρου φύλλου καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ τρίτου εἶναι ἀντιγραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1840 «περὶ σχηματισμοῦ τοῦ χωρίου Σκάλας»¹. Στὸ τρίτο φύλλο εἶναι ἀντιγραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς

¹ Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, «Νέα Ἐστία» 44 (1948) 1154-1157, 1237-1241 καὶ 1298-1303, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἔλαβε ἀμέσως τὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα», ὅπως ἀναφέρει στὴ σελ. 1156, δὲν ἀναφέρεται πούθεν ἀπὸ τὸ ἔγγραφο ποὺ δημοσιεύουμε στὴν παρούσα ἐργασία μας. Στὸ ἔγγραφό μας ἀναφέρεται μόνον ὅτι ἀποφασίστηκε ἡ ἴδρυση τοῦ οἰκισμοῦ, χωρὶς νὰ κατονομάζεται. Τὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα» τὸ συναντοῦμε πολὺ ἀργότερα, στὴ διαθήκη τοῦ βαρόνου Κ. Βέλίου (βλ. Μ. Κ α λ ι ν δ έ ρ η, Ὁ βαρῶνος Κωνσταντῖνος Βέλιος..., ὁ.π., σ. 71 καὶ Ἄ π. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 171), καὶ στὸ παρακάτω δημοσιευμένο ἔγγραφο ὑπ' ἀριθ. 2, παρ. γ.

1. Ἔτσι εἶναι γνωστὴ μέχρι σήμερα ἡ παραλιακὴ ζώνη τῆς Ἀταλάντης, ποὺ περιλαμβάνει τὸν ὄρμο ποὺ βρίσκεται ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Ταλαντονήσι. Ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς τῆς Σκάλας, ποὺ εἶχε ἀρχικὰ 43 οἰκογένειες Μακεδόνων, ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ οἰκισμοῦ «Κάτω Πέλλη ἢ Κάτω Πέλλα», ποὺ δημιουργήθηκε ἀργότερα καὶ ὑπῆρξε γιὰ πολλὰ

27ης Σεπτεμβρίου 1848 μὲ τὸ ὁποῖο ἀποφασίζεται ὁ σχηματισμὸς Δήμου, μὲ τὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα». Στὸ τέταρτο φύλλο εἶναι γραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 25ης Μαΐου 1916 «περὶ μερικῆς ἀνακλήσεως Βασ. Διαταγμάτων», ποῦ δημοσιεύτηκε στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μὲ ἀριθμὸ 95, τεύχος Α΄.

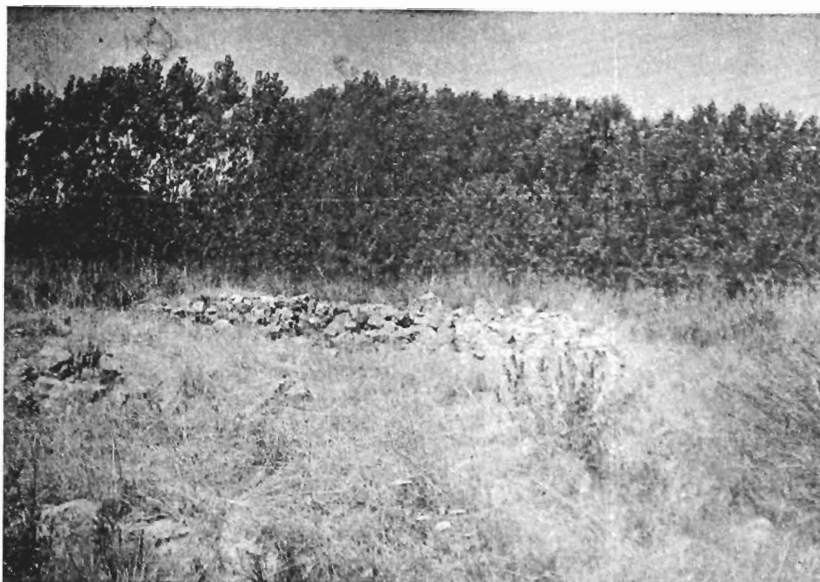
Καὶ τὰ τέσσερα ἀντίγραφα, ποῦ ὑπάρχουν στὶς κόλλες, γράφτηκαν μὲ μαύρη μελάνη ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι. Τὰ γράμματα δὲν εἶναι καλλιγραφικά, ἀλλὰ διαβάζονται σχετικὰ εὐκόλα. Ἀπὸ τὰ ἀντίγραφα αὐτὰ πληροφορούμαστε:

α) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Σκάλας στὸν ὄρμου τῆς Ἀταλάντης. β) Ὅτι οἱ οἰκογένειες τῶν Μακεδόνων ποῦ πρωτοκατοίκησαν στὸ μέρος αὐτὸ ἦταν 43. γ) Ὅτι στὶς οἰκογένειες αὐτὲς παραχωρήθηκαν οἰκόπεδα ἐκτάσεως 1.300 βασιλικῶν πῆχων τὸ καθένα. δ) Ὅτι καὶ ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς δεχόταν τὰ εὐεργετήματα τοῦ Βασ. Διατάγματος τοῦ 1835 (ὑπ' ἀριθ. 1 ἔγγραφο), τὰ ὁποῖα εἶχαν δοθεῖ προηγουμένως στοὺς πρώτους οἰκιστὲς τῆς Νέας Πέλλας. ε) Μετὰ τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 20ῆς Μαρτίου 1835 ἐκδόθηκε καὶ ἄλλος σχετικὸς Νόμος, στὶς 20 Μαΐου 1835, ὁ ὁποῖος ρύθμιζε προφανῶς θέματα καὶ λεπτομέρειες, ποῦ ἀφοροῦσαν τὴ μόνιμη ἐγκατάσταση τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη. στ) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ Δήμου (27 Σεπτεμβρίου 1848) καὶ τῆς ἐπίσημης ὀνομασίας του σὲ Δῆμο «Νέας Πέλλης». ζ) Τὴ χρονολογία καταργήσεως τοῦ Δήμου «Νέας Πέλλης» καὶ τὴν προσάρτηση τῆς Ἄνω Πέλλας στὴν Κοινότητα Ἀταλάντης. η) Τὴν ἰδρυση στὴν Κάτω Πέλλα ἰδιαίτερης Κοινότητος.

3. Τὸ τ ρ ῖ τ ο ἔ γ γ ρ α φ ο εἶναι ἀντίγραφο τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 25ης Ἀπριλίου (7 Μαΐου 1837), ποῦ ἔφτασε στὸν οἰκισμὸ τῶν Μακεδόνων στὶς 22 Μαΐου 1837. Εἶναι γραμμένο μὲ μαύρη μελάνη σὲ λευκὴ κόλλα, μὲ διαστάσεις 29,5 × 20 ἐκ. Τὰ γράμματα εἶναι ἀρκετὰ εὐανάγνωστα καὶ καλλιγραφικά, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ὀρθογραφικὰ λάθη γίνεται φανερὸ ὅτι ὁ ἀντιγραφεὺς δὲν ἦταν ἀρκετὰ μορφωμένος (γράφει: Ὅθον, τῶν συνοικισμὸν, τοῦτου, διατάτομεν, κ.λ.). Τὸ κείμενο βρίσκεται μόνον στὴ μιὰ σελίδα τῆς

χρόνια (μέχρι τὸ 1894) ἢ ἔδρα τοῦ Δήμου «Νέας Πέλλης». Σήμερα ὁ οἰκισμὸς τοῦ ὄρμου τῆς Σκάλας δὲν ὑπάρχει, ὅπως δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ Κάτω Πέλλα. Καταστράφηκε ἐντελῶς μαζί μὲ τὴ γειτονικὴ τῆς «Κάτω Πέλλα» ἀπὸ τὸν τρομερὸ σεισμὸ, ποῦ ἔγινε τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου τὸ 1894, καὶ βύθισε στὴ θάλασσα ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ οἰκισμοῦ, τὸ νεκροταφεῖο καὶ τὴν ἐκκλησία του (βλέπε σχετικὰ γιὰ τὶς καταστροφὲς αὐτὲς στὸ παρακάτω ἔγγραφο ὑπ ἀριθμ. 6). Στὴ θέση τῆς Κάτω Πέλλας ὑπάρχουν σήμερα χαλάσματα σπιτιῶν ἀπὸ τὸ σεισμὸ (βλέπε σχετικὴ εἰκ. 4), ἐλάχιστα παλιὰ καὶ ἐρειπωμένα σπίτια, ποῦ εἶναι ἀκατοίκητα, 3-4 οἰκογένειες ψαράδων, ποῦ μένουν μόνιμα ἐκεῖ, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν 80χρονο κ. Γεώργιο Μαντᾶ, λίγα νεόκτιστα σπίτια καὶ στοιχειώδεις ἐγκαταστάσεις (καμπίνες-ντουζ) γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς πλάζ κατὰ τὴ διάρκειά τοῦ καλοκαιριοῦ.

κόλλας και ή σπουδαιότητά του συνίσταται στο ότι μάς πληροφορεϊ: α) "Οτι ή έπιτροπή τών Μακεδόνων, πού βρισκόταν στην 'Αθήνα, δέν έπαναπαύτηκε μετά την έκδοση του Διατάγματος τής 20ής Μαρτίου 1835 (έγγραφο 1), αλλά συνέχισε τόν άγώνα της για την εφαρμογή του με άπώτερο σκοπό να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης τών Μακεδόνων προσφύγων και να άρ-

Εϊκ. 4. Τα έρείπια του σπιτιου του Μακεδόνα 'Αναστασίου στην Κάτω Πέλλα, όπως σώζονται σήμερα μετά το σεισμό του 1894

χίσει να λειτουργεί κανονικά ο οικισμός σαν ανεξάρτητος και αυτοτελής οργανισμός τοπικής αυτοδιοικήσεως. β) Την άκριβή χρονολογία τής άναγνωρίσεως του δικαιώματος στους Μακεδόνες να σχηματίσουν δικό τους Δήμο με τó όνομα « Πέλλα»¹. γ) "Οτι διατάσσεται ο προσδιορισμός τής περιφέρειας του Δήμου. δ) Την έναρξη τής πληρωμής, ύστερα από τρία χρόνια (δηλαδή από τó Μάιο του 1840), του 6% για τó χρεωλύσιο τών κτημάτων πού θα παραχωρηθούν στους κατοίκους. ε) Την καταβολή του δεκάτου τών προϊόντων στο Δήμο. στ) Την παράταση, για ένα ακόμα χρόνο, τής άτέλειας

1. 'Από τή σύγκριση τών έγγραφων 1 και 3 γίνεται φανερό ότι ο άνώνυμος οικισμός πού άναγνωρίστηκε τó 1835, πήρε άρχικά τó όνομα «Πέλλα Φθιώτιδος» στη διετία 1835-1837, άγνωστο από ποιόν και γιατί.

στην ξυλεία, που χρησιμοποιούσαν οι Μακεδόνες για το χτίσιμο των σπιτιών τους. ζ) Ότι το ευεργετικό μέτρο της ατέλειας της ξυλείας διήρκεσε συνολικά τρία χρόνια (1835-1838)¹.

4. Τὸ τέταρτο ἔγγραφο εἶναι ἀντίγραφο τῆς διαταγῆς, πού ἔστειλε ὁ Διοικητὴς Φθιώτιδας Π. Λοιδορικής στὶς 26 Ἰουνίου 1839 στὸν ὑποδιοικητὴ Λοκρίδας μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὸ κοινοποιῆσει στὸ Δῆμο Νέας Πέλλας. Εἶναι γραμμένο στὴν πρώτη σελίδα μιᾶς μονῆς λευκῆς κόλλας μὲ ἀρκετὰ καλλιγραφικὰ γράμματα, δίχως ὀρθογραφικὰ λάθη καὶ ἔχει διαστάσεις 28,5 × 22, 1 ἐκ. Βρίσκεται σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση καὶ ἡ ὄλη ἐμφάνισή του εἶναι ἀρκετὰ καλαισθητὴ. Στὴν πάνω ἀριστερὴ γωνία γράφει: ἀριθ. 3402.

1. Σύμφωνα μὲ τὴν τοπικὴ παράδοση στὸν ὄρμο τῆς Σκάλας τῆς Ἀταλάντης προσέγγιζαν μεγάλα ρωσικὰ φορτηγὰ πλοῖα, φορτωμένα μὲ ξυλεία πού τὴ διένεμαν δωρεάν στοὺς Μακεδόνες. Ὁ 80χρονος κ. Γεώργιος Μαντᾶς, πού προαναφέραμε, μᾶς ἐπιβεβαίωσε τὰ παραπάνω καὶ μᾶς ἔδειξε στὸ παλιὸ δικό του σπίτι καὶ στὰ γειτονικὰ ἐρείπια ξύλινα δοκάρια καὶ σανίδες, πού σώζονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σὲ ἀρκετὰ καλὴ κατάσταση. Σὲ ἓνα μαδέρι μάλιστα, μὲ διαστάσεις 3 × 0,30 × 0,10 μέτρα, πού εἶναι καρφωμένο σὲ «μεντέρ» κοντὰ στὸ τζάκι τοῦ χειμωνιάτικου δωμάτιου, στὸ ἐρειπωμένο πιά σπίτι τοῦ Δήμου Λάζου στὴν Ἄνω Πέλλα, διαβάσαμε τίς λέξεις: «Προέλευσις Ὀδησσός-Τόπος Προορισμοῦ Σκάλα Ἀταλάντης-Δωρεάν-1836». Τὰ γράμματα εἶναι κεφαλαῖα, μὲ μαύρη, ἀνεξίτηλη μελάνη, προφανῶς σινική, καὶ εἶναι ἀποτυπωμένα στὸ ξύλο σὲ βάθος λίγων χιλιοστών. Ὁ ἴδιος πληροφοριοδότης μᾶς εἶπε ἐπίσης ὅτι ὁ παππούς του ἔλεγε, πὼς ἡ ξυλεία πού μοιράστηκε δωρεάν στοὺς Μακεδόνες, ἦταν πάνω ἀπὸ 5.000 κυβικὰ μέτρα καὶ ὅτι τὰ περισσότερα σπίτια τοῦ Δήμου Νέας Πέλλας χτίστηκαν ἀπὸ Δυτικομακεδόνες καλφάδες (χτίστες), πού κατάγονταν ἀπὸ τὸ Ζιουπάνι (σημερινὸ Πεντάλοφο Βοῖου), ἀπὸ τὴ Σέλιτσα (Ἐράτυρα) καὶ ἀπὸ τὴν Κλεισοῦρα.

Ἡ ποσότητα τῆς ξυλείας μᾶς φαίνεται κάπως ὑπερβολικὴ, δεδομένου ὅτι τὰ σπίτια πού χτίστηκαν στὴν Κάτω καὶ Ἄνω Πέλλα δὲν ξεπερνοῦσαν τὰ 400-450. Ἴσως ὅμως μὲ τὴν ξυλεία αὐτὴ οἱ Μακεδόνες νὰ ἐφτιαζαν καὶ ἄλλα ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις (προβλήτες στὸ λιμάνι, ὑπόστεγα, στάβλους, μαντριὰ κ.λ.). Τὸ ὅτι ἐργάστηκαν Δυτικομακεδόνες χτίστες ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τὰ περισσότερα, ἂν ὄχι ὅλα τὰ σπίτια, ὅπως τουλάχιστον μαρτυροῦν σήμερα τὰ ἐρειπωμένα ἀπομεινάρια, ἦταν χτισμένα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ σχέδια τῆς μακεδονικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, πού τὰ συναντοῦμε στοὺς παραδοσιακοὺς οἰκισμοὺς τῆς Μακεδονίας (βλέπε σχετικὰ καὶ στῆς Ἰωάννας Κωτσάκη, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, «Μακεδονικὴ Ζωή», τεύχ. 60, Μάιος 1971, 9).

Νομίζουμε ὅτι ἀξίζει νὰ ἀναφέρουμε ἐπίσης ὅτι στὸ δυτικὸ τοῖχο τοῦ νεκροταφείου τῶν Μακεδόνων (εἰκ. 5) στὴν Ἄνω Πέλλα, εἶδαμε ριγμένη μιὰ ὀρθογώνια, πέτρινη πλάκα, πού ἔγραφε: «Ἐκτισαν τῶδε Ζ. Κάλφας ἀπὸ Σέλιτζα Ν. Ζουμπανιώτης καὶ Ἀπ/λιο αὐλῆ» (21 Ἀπριλίου 1838). Τὰ γράμματα εἶναι ἀρκετὰ φθαρμένα, ἐπειδὴ δὲν ἦταν βαθιὰ χαραγμένα καὶ μόλις πού διαβάζονται. Δὲν ξέρομε ἂν ἡ πλάκα αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ κανένα γειτονικὸ σπίτι καὶ πετάχτηκε ἐκεῖ ἢ ἀπὸ τὴν παρακείμενη ἐκκλησία τῆς Παναγίας, πού βρίσκεται μέσα στὸ νεκροταφεῖο. Δυστυχῶς στὴ φωτογραφία πού βγάλαμε δὲν διακρίνονται καθόλου τὰ γράμματα.

Ἀπὸ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ μαθαίνουμε ὅτι: α) Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀταλάντης ἀντέδρασαν στὸ σχηματισμὸ τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης καὶ τὴν ὑπαγωγὴ σ' αὐτὸν τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Ἄνω Πέλλας. Ἡ ἀντίδραση αὐτὴ ἦταν εὐλογη καὶ ἀναπόφευκτη, γιατί ἡ Ἄνω Πέλλα ἐκτεινόμενη συνέχεια τῆς Ἀταλάντης, στὸ δυτικὸ μέρος της, περιόριζε τὴν ἔκταση τῆς Κοινότητος Ἀταλάντης, ὕστερα ἀπὸ τὴν παραχώρηση κτημάτων στοὺς Μακεδόνες καὶ τὸν καθορισμὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου Νέας Πέλλας. Ἔστειλαν λοιπὸν οἱ Ἀταλαντεῖς ἀναφορὰ στὸν Ὅθωνα, στίς 5/17 Ὀκτωβρίου 1838 (δηλαδὴ 18 μῆνες μετὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ δικαιώματος στοὺς Μακεδόνες νὰ σχηματίσουν ἐλεύθερα καὶ ἀνεμπόδιστα δικό τους Δῆμο), ζητώντας προφανῶς τὴ μὴ ὑπαγωγὴ τῆς Ἄνω Πέλλας στὸ Δῆμο Νέας Πέλλας ἢ τὴν κατάργηση τοῦ Δήμου καὶ τὴν ὑπαγωγὴ τῶν οἰκισμῶν τῶν Μακεδόνων στὸ Δῆμο Ἀταλάντης. β) Οἱ Ἀταλαντεῖς φοβήθηκαν μὴ τυχὸν ὁ Δῆμος Νέας Πέλλας ἐπεκταθεῖ καὶ συμπεριλάβει καὶ ἄλλα χωριὰ τῆς γύρω περιοχῆς, ὁπότε, ὅπως ἦταν φυσικό, θὰ ἀντιμετώπιζαν οἰκονομικὲς δυσκολίες καὶ θὰ περιοριζόταν ὁ γεωργικὸς τους κλῆρος. γ) Ρητὰ καὶ κατηγορηματικὰ δηλώνεται ὅτι οἱ Μακεδόνες μποροῦν ἀνεμπόδιστα νὰ σχηματίσουν ἰδιαίτερο, δικό τους Δῆμο, ἂν τὸ θέλουν. δ) Ὁ Δῆμος «Νέας Πέλλης» δὲν εἶχε ἰδρυθεῖ καὶ δὲν εἶχε ἐπίσημα ἀναγνωριστεῖ ἀκόμα. Ἡ ἐπίσημη ἰδρυση καὶ ἀναγνώρισή του ἐγένεε στίς 27-9-1848 (βλέπε ἔγγραφο 2). Τότε ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ σὰν ξεχωριστὴ μονάδα τοπικῆς ἀυτοδιοικήσεως.

5. Τὸ πέμπτο ἔγγραφο ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ προηγούμενου. Εἶναι τὸ διαβιβαστικὸ μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ὑποδιοικητῆς τῆς Λοκρίδας ἔστειλε στὴν Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων τὸ παραπάνω (ὑπ' ἀριθ. 4) ἔγγραφο τοῦ διοικητῆ τῆς Φθιώτιδας. Στὴν πάνω ἀριστερὴ γωνία φέρει τὸν ἀριθμὸ 7550 καὶ ἐκδόθηκε στὴν Ἀταλάντη τὴν 1 Ἰουλίου 1839. Στὴν πάνω δεξιὰ γωνία, μὲ ἄλλο γραφικὸ χαρακτήρα, γράφει: «ἐλήφθη τὴν 2α Ἰουλίου 1839». Στὸ τέλος ἔχει στρόγγυλη σφραγίδα, ποὺ στὴν περιφέρειά της γράφει: «ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΛΟΚΡΙΔΟΣ» (εἰκ. 6). Οἱ διαστάσεις τῆς κόλλας, ἡ ποιότητα τοῦ χαρτιοῦ καὶ ὁ γραφικὸς χαρακτήρας εἶναι ἀκριβῶς ἴδια μὲ τὸ προηγούμενο ἔγγραφο. Τὸ διαβιβαστικὸ αὐτὸ θὰ ἦταν χωρὶς καμιά σημασία, ἂν δὲν μᾶς ἔδινε μιὰ πολὺ χρήσιμη καὶ σπουδαία πληροφορία. Μᾶς διασώζει τὰ ὀνόματα τῶν δυὸ μελῶν τῆς πρώτης Ἐπιτροπῆς τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Μακεδόνων. Τὸ ἔγγραφο ἀπευθύνεται σ' αὐτούς. Μαθαίνουμε λοιπὸν ὅτι ἡ πρώτη Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων προσφύγων ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τὸ Δ. (Δημήτριος;) Κοκκαλιώτη καὶ τὸν Π. (Παναγιώτη) Π. Ναοῦμ¹. Οἱ δυὸ αὐτοὶ

1. Ἀπὸ τὴ διμελὴ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων, ὁ Δ. Κοκκαλιώτης μᾶς εἶναι ἄγνωστος ἀπὸ ἄλλη πηγὴ, ἀπ' ὅσα τοῦλάχιστον γνωρίζουμε. Ὁ Παναγιώτης Ναοῦμ φαίνεται

Μακεδόνες ἔκαναν τὸν τόσο μεγάλο καὶ σκληρὸ ἀγώνα γιὰ νὰ πετύχουν τὴ μόνιμη ἐγκατάσταση τῶν κατατρεγμένων καὶ βασανισμένων μακεδονικῶν οἰκογενειῶν, τὴν ἐξασφάλιση μόνιμης στέγης, ιδιόκτητης καλλιεργήσιμης γῆς καὶ τὴν ἴδρυση δικοῦ τους Δήμου. Ἀπὸ τὴν ὅλη διατύπωση τοῦ ἐγγρά-

Εἰκ. 5. Τὸ νεκροταφεῖο τῶν Μακεδόνων στὴν Ἄνω Πέλλα, ὅπου βρῶνται θαμμένοι οἱ ἥρωες Κατατσαῖοι, Λαζαῖοι, Βλαχαβαῖοι, Λουμπιώτηδες, Ὀλύμπιοι κ.ἄ.

φου πρέπει νὰ θεωρηθεῖ σίγουρο καὶ βέβαιο ὅτι δὲν ὑπῆρχαν ἄλλα μέλη στὴν Ἐπιτροπὴ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δύο¹.

ὅτι ἦταν ἐξυπνος καὶ δραστήριος καὶ οἱ Μακεδόνες πρόσφυγες τὸν περιέβαλλαν μὲ μεγάλη ἐκτίμηση καὶ ἀγάπη, γιὰτὶ μᾶς εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλα ἐπίσημα ἐγγραφα. Ἀναφέρεται σὰν ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῶν προσφύγων τῆς Νάουσας στὶς Ἐθνοσυνελεύσεις, πού ἔγιναν στὸ Ἄργος καὶ στὸ Ναῦπλιο. Γιὰ πρώτη φορὰ τὸν συναντοῦμε νὰ παίρνει μέρος στὴ Β' προκαταρκτικὴ συνεδρίαση τῶν ἀντιπροσώπων, πού ἔγινε στὸ Ἄργος στὶς 6 Δεκεμβρίου 1831 (Ἀρχεῖα Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, τ. 5, σ. 315). Στὴ συνέχεια πήρε μέρος στὴν ΚΓ', ΚΔ' καὶ στὴ ΛΓ', συνεδρίαση τῆς Ε' Ἐθνοσυνελεύσεως (22-1-1832, 23-1-1832 καὶ 4-2-1835 ἀντιστοίχως) καὶ ὑπόγραψε τὰ Α', Β', Γ' καὶ Δ' ψηφίσματα πού ἔκανε ἡ Ε' Ἐθνοσυνέλευση στὶς 8-12-1831 στὸ Ἄργος τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1831 καὶ στὶς 4-1-1832 στὸ Ναῦπλιο (βλέπε Ἀρχεῖα Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, τ. 5, σ. 60, 63, 85, 199 καὶ Ἄ π. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 152).

1. Στὸ Πρωτόκολλο τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1845, πού δημοσίευσε ὁ κ. Γεώργιος Χιο-νίδης, Ἐγγραφα τῆς Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν, «Μακεδονικά»

Αριθ. 1552. Αγαθὸν καὶ ἁγίον
 1854. Βενεζουέλα ἔγγυθος
 Οὐμὸν 1. Ιουνίου 1859. Πατριστασίῳ Κορυθῶν.
 ἀδελφεάτη.

Οὐμὸν ἐκ τῆς ἐκείνου Πενταρχίας ἐκ τῆς Μορδοβίας ἐκ τῆς
 Π. Μ. Δ. Κορυθῶν καὶ Π. Οὐμὸν.

Ἐὰν οὐκ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἀγαθῶν ἐν τῇ ἀποστολῇ σου
 ἐπὶ τῇ ἀρετῇ Μαργαρίτης ἀποστολῆς σου (ἀποστ. 17 ἀποστ. 2) ἡ ἀρετὴ
 σου ἐστὶν ἀρετὴ ἀρετῶν καὶ τῆς ἀρετῆς σου.

Πατριστασίῳ
 Γρηγόριος Βέλκος

Οὐμὸν
 Βενεζουέλα

Εἰκ. 6. Τὸ πέμπτο ἔγγραφο

6. Τὸ ἔκτο ἔγγραφο εἶναι ἀντίγραφο τοῦ ὑπομνήματος ποῦ ἔκανε ἡ Κοινότητα τῆς Ἄνω Πέλλας στὶς 20 Μαΐου 1915 πρὸς τὸ Διοικητικὸ Δικαστήριον τῆς Λαμίας γιὰ τὴν ἐκδίκαση τῆς προσφυγῆς κατὰ τῆς Κοινότητος Ἀταλάντης, ἡ ὁποία πρωτοδίκως εἶχε κατορθώσει νὰ συμπεριλάβει στὴ δικαιοδοσία της ὅλα τὰ γύρω κτήματα (ἀκόμα καὶ τὸν ἀμπελώνα τῶν Μακεδόνων) τοῦ τέως Δήμου Νέας Πέλλας.

Τὸ ἀντίγραφο αὐτὸ εἶναι γραμμένο σὲ 8 κόλλες ἀναφορᾶς μόνο στὴ μιὰ σελίδα καὶ χωρίζεται σὲ 16 παραγράφους. Τὰ γράμματα, γραμμένα μὲ μαύρη μελάνη, δὲν εἶναι πολὺ καλλιγραφικά, ἀλλὰ διαβάζονται σχετικὰ εὐκολα. Ὅρθογραφικὰ λάθη δὲν ἔχει. Ἡ σπουδαιότητα τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ εἶναι μεγάλη, γιατί δὲν ἀποτελεῖ γιὰ τὸν ἱστορικὸ ἐρευνητὴ μιὰ τυπικὴ προσφυγὴ ἀδικημένων πολιτῶν στὸ Διοικητικὸ Δικαστήριον ἢ ἓνα ἀπλό δικαστικὸ ἔγγραφο, ἀλλὰ περιέχει, ἔστω καὶ περιληπτικά, τὴν ἱστορία τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων. Οἱ πληροφορίες ποῦ μᾶς δίνει εἶναι πολλές καὶ σπουδαῖες. Συγκεκριμένα, ἀπὸ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ μαθαίνουμε: α) Γιὰ τὴν ἴδρυση τῆς «Νέας Πέλλης» καὶ τὴ μόνιμη ἐγκατάσταση σ' αὐτὴ τῶν ἀπογόνων τῶν Λαζαίων, τῶν Βλαχαβαίων, τοῦ Νικοτσάρα κ.ἄ. β.) Ὅτι τὸ Βασ. Διάταγμα ποῦ ἐκδόθηκε στὶς 24 Ἀπριλίου 1837 (τὸ ὀρθὸ εἶναι στὶς 25, βλέπε ἔγγραφο ὑπ' ἀριθ. 3) καὶ πρόβλεπε τὴν ἴδρυση καὶ τὸ σχηματισμὸ ξεχωριστοῦ Δήμου καὶ τὸν προσδιορισμὸ τῶν φυσικῶν ὁρίων του, δὲν ἐφαρμόστηκε ἀμέσως, ἀλλὰ μὲ καθυστέρηση μιᾶς ὀλόκληρης δεκαετίας. Ἡ καθυστέρηση αὐτὴ ἐγίνε γιὰ ἄγνωστους λόγους. γ) Ὅτι ὁ οἰκισμὸς στὴ «Σκάλα Ἀταλάντης» (ἢ μετέπειτα Κάτω Πέλλα) δημιουργήθηκε μετὰ τὴν ἴδρυση τῆς Ἄνω Πέλλας. δ) Ὅτι οἱ Μακεδόνες ἐπιδόθηκαν μὲ ζήλο στὰ θαλασσινὰ ἐπαγγέλματα καὶ κατόρθωσαν μέσα σὲ λίγα χρόνια νὰ παρουσιάσουν ἐντυπωσιακὴ οἰκονομικὴ πρόοδο. ε) Ὅτι ὁ Δήμος Ἀταλάντης συστήθηκε πρὶν ἀπὸ τὸ 1848. στ) Ὅτι ἡ Ἄνω Πέλλα δὲν εἶχε ἀγροτικὴ περιφέρεια καὶ ὅτι τὰ ὄρια της ἔφταναν μόνο σὲ ἀκτῖνα 500 μέτρων ἀπὸ τὸν οἰκισμὸ. ζ) Ὅτι ὁ τρομερὸς σεισμὸς τοῦ 1894 κατέστρεψε καὶ ἐρήμωσε ἐντελῶς τὴν Κάτω Πέλλα καὶ οἱ κάτοικοι ποῦ ἐπέ-

14 (1974)92, 93, 94, συναντοῦμε 5μελὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων, στὴν ὁποία ὅμως δὲν ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τοῦ Κοκκαλιώτη καὶ τοῦ Ναοῦμ. Στὶς ὑπόλοιπες ὑπογραφές ὑπάρχουν βέβαια αὐτὰ τὰ ἐπώνυμα, ἀλλὰ δὲν ταιριάζουν τὰ μικρά τους ὀνόματα. Προφανῶς θὰ πρόκειται γιὰ συγγενικά τους πρόσωπα. Δὲν πρέπει ἐπομένως νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ ἐξῆς ἐκδοχές: α) ὅτι ἀρχικὰ ἡ Ἐπιτροπὴ ἦταν διμελὴς καὶ ἀργότερα (μετὰ τὸ 1840), στὴ συνέχεια τῶν ἀγῶνων ποῦ ἔκαναν οἱ Μακεδόνες γιὰ τὴν ὀριστικὴ ἀποκατάστασή τους, καθὼς ἔβλεπαν νὰ μὴ πραγματοποιεῖται ἡ ἴδρυση τοῦ Δήμου τους καὶ νὰ μὴ ἐκτελεῖται τὸ Βασιλικὸ Διάταγμα τοῦ 1835, νὰ ἐγίνε πενταμελής· β) ὅτι οἱ Κοκκαλιώτης καὶ Παναγιώτης Ναοῦμ πέθαναν στὸ διάστημα τῶν 9 χρόνων (1 Ἰουλίου 1839-25 Αὐγούστου 1848), τὸ ὁποῖο χωρίζει τὰ δύο ἔγγραφα (τὸ ὑπ' ἀριθμ. 4 τῆς ἐργασίας μας καὶ τὸ παραπάνω Πρωτόκολλο).

ζησαν εγκατέλειψαν όριστικά από τότε τον οικισμό αυτό. η) "Ότι ή "Ανω Πέλλα έγινε πρωτεύουσα του Δήμου στις 5 Μαρτίου 1906. θ) "Ότι τὸ 1915 οί κάτοικοι τῆς Νέας Πέλλας ἦταν περίπου 1.000 και εἶχαν δικό τους δημοτικό σχολείο. ι) "Ότι στις 29 Αὐγούστου 1912 καταργήθηκε ὁ Δήμος Νέας Πέλλας και ὁ οικισμός ἀναγνωρίστηκε σάν ξεχωριστή Κοινότητα. ια) "Ότι τὸ κληροδότημα τοῦ ἀειμνήστου, μεγάλου εὐεργέτη βαρόνου Κων/νου Βέλίου (ἀπό τῆ Βλάστη Κοζάνης), για νά σπουδάσουν δωρεάν ἄριστοι Μακεδόνες μαθητές, ἦταν 30.000 ἀργυρά φιορίνια. ιβ) "Ότι τὸ 1915 οί Μακεδόνες κτηνοτρόφοι εἶχαν κοπάδια με 5.000 γιδοπρόβατα.

7. Τὸ ἔ β δ ο μ ο ἔ γ γ ρ α φ ο εἶναι σχέδιο ἀναφορᾶς ποῦ ἔκαναν οί κάτοικοι τῆς "Ανω και Κάτω Πέλλας πρὸς τὴν Κυβέρνηση, για νά διαμαρτυρηθοῦν ἐπειδὴ ἡ "Ανω Πέλλα, δὲν ἀναγνωρίζοταν σάν Κοινότητα, παρόλο ποῦ εἶχε ὅλες τῖς τυπικές και οὐσιαστικές προϋποθέσεις ποῦ πρόβλεπε ὁ σχετικός νόμος. Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ εἶναι γραμμένη σὲ δυὸ φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν γράφει τὴ χρονολογία συντάξεώς της. "Αν ὁμως λάβουμε ὑπόψη μας τὸ ὑπ' ἀριθ. 6, παρ. 9, ἔγγραφο, μποροῦμε νά συμπεράνουμε ὅτι γράφτηκε γύρω στὰ 1912 και ἴσως ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ νά ἔγινε ἢ αἰτία νά ἐκδοθεῖ τὸ Βασιλικὸ Διάταγμα στις 29 Αὐγούστου 1912, τὸ ὁποῖο ἀναγνώριζε τὴν "Ανω και Κάτω Πέλλα σάν ξεχωριστὴ Κοινότητα.

Τὸ ἀχρονολόγητο αὐτὸ ἔγγραφο (σχέδιο ἀναφορᾶς) εἶναι γραμμένο με εὐανάγνωστα γράμματα, δίχως ὀρθογραφικά λάθη. Τὸ μόνο χρῆσιμο στοιχείο ποῦ προκύπτει ἀπ' αὐτὸ εἶναι τὸ γεγονός ὅτι οί πρόσφυγες Μακεδόνες ἤθελαν νά ἔχουν πάντοτε δική τους, ἀνεξάρτητη Κοινότητα. Με τὸν τρόπο αὐτὸ πίστευαν πὼς διατηροῦν ζωντανὴ τὴν ἱστορικὴ τους παράδοση και πὼς τιμοῦν τοὺς ἡρωικούς προγόνους των και τοὺς μακροχρόνιους και σκληροὺς ἀγῶνες ποῦ εἶχαν κάνει, για νά δημιουργήσουν μιὰ νέα πατρίδα και νά ἀποχτήσουν δική τους στέγη και περιουσία.

8. Τὸ ὄ γ δ ο ο ἔ γ γ ρ α φ ο εἶναι προφανῶς ἓνα μέρος ἀπὸ σχέδιο ἐγγράφου (ἀναφορᾶς ἢ ὑπομνήματος) ποῦ ὑπέβαλαν οί Μακεδόνες τῆς Νέας Πέλλας πρὸς τὴν Κυβέρνηση, ἀναφέροντας τοὺς λόγους για τοὺς ὁποίους ἦταν ἀπαραίτητη ἡ δημιουργία ξεχωριστῆς Κοινότητας στὴ Νέα Πέλλα. Εἶναι γραμμένο σὲ δυὸ φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς, με ἄρκετὰ καλλιγραφικά και εὐανάγνωστα γράμματα, δίχως ὀρθογραφικά λάθη. Δὲν γράφει κι αὐτὸ τὴ χρονολογία τῆς συντάξεώς του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ περιεχόμενο προκύπτει ὅτι γράφτηκε μετὰ τὸ 1916. Με τὸ ἔγγραφο αὐτὸ οί Μακεδόνες ἐπεδίωκαν σίγουρα τὴ μὴ ὑπαγωγή τοῦ οικισμού τους στὸν Δήμο Ἀταλάντης και τὴ διατή-

ρηση της παλιάς, ανεξάρτητης Κοινότητας τους. Οί λόγοι που επικαλούνται μάς πείθουν απόλυτα για την επιδίωξή τους αυτή¹.

Η σπουδαιότητα του εγγράφου αυτού συνίσταται στο γεγονός ότι μάς πληροφορεί: α) Ότι η Νέα Πέλλα γύρω στα 1920 εξακολουθούσε να έχει 1.000 περίπου κατοίκους. β) Ότι εκτός από το Βασιλικό Διάταγμα τοῦ 1835 (ἀριθ. 1) ἐκδόθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 1839 καὶ ἀπόφαση τῆς Βασιλικῆς Γραμματείας, πού ἀναφερόταν στη δημιουργία τῆς Νέας Πέλλας καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῶν Μακεδόνων. γ) Ότι τὸ Βέλειο κληροδότημα τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἔφτανε τὶς 340.000 δραχμές, ποσὸν ἀρκετὰ σεβαστό. δ) Ότι μετὰ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3509 Βασιλικὸ Διάταγμα, πού ἐκδόθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 1841, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ βαρόνου Βέλίου παραχωροῦνταν στὴ Νέα Πέλλα. Όπως ὅμως εἶναι γνωστό, ἡ βιβλιοθήκη τελικὰ παρέμεινε στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, ὅπου βρίσκεται καὶ σήμερα².

9. Τὸ ἔ ν α τ ο ἔ γ γ ρ α φ ο εἶναι ἀκριβὲς ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 297 (19 Σεπτεμβρίου 1920) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν ἀναθεώρηση τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τῆς Κοινότητας Νέας Πέλλας. Ἀπὸ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ μαθαίνουμε: α) Τὴ διαγραφή τοῦ Κόκκινου Δημητρίου τοῦ Ἀθανασίου μετὰ τὴ δικαιολογία ὅτι εἶχε ἐγκατασταθεῖ μόνιμα στὸν Πειραιά. β) Τὴ διαγραφή 8 ἀρρένων τῆς Νέας Πέλλας, ἐπειδὴ εἶχαν πεθάνει. γ) Τὴν ἐγγραφὴ 34 ἀρρένων Μακεδόνων καὶ 61 ἀρρένων προσφύγων πού εἶχαν ἐγκατασταθεῖ μόνιμα στὴ Νέα Πέλλα. Ἡ δικαστικὴ αὐτὴ ἀπόφαση εἶναι γραμμὴν σὲ 4 φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς μετὰ ἀρκετὰ καλλιγραφικὰ καὶ εὐανάγνωστα γράμματα. Θεωρήσαμε χρήσιμη τὴ δημοσίευσή της: α) ἐπειδὴ περιλαμβάνει τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογέων προσφύγων πού ἐγκαταστάθηκαν μόνιμα στὴ Νέα Πέλλα. Τὸ γεγονός τῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων στὸν οἰκισμὸ τῶν Μακεδόνων νομίζουμε ὅτι εἶναι ἐνδιαφέρον, δὲν γνωρίζουμε ὅμως ἀπὸ ποῦ προέρχονταν αὐτοὶ οἱ πρόσφυγες καὶ πότε ἀκριβῶς ἐγκαταστάθηκαν στὴ Νέα Πέλλα. Ἀπὸ τὰ ἐπώνυμά τους, πού τελειώνουν σὲ -ίδης, -άδης, ὑποθέτουμε ὅτι ἦταν Μικρασιάτες καὶ θὰ πρέπει νὰ κατέφυγαν στὴ Νέα Πέλλα μετὰ τὸ 1912. β) Ἐπειδὴ μάς πληροφορεῖ τὸ ἔτος διαγραφῆς τῶν 8 Μακεδόνων πού εἶχαν πεθάνει τὴ χρονιά 1919-1920.

1. Τὸ γεγονός αὐτὸ μάς τὸ ἐπιβεβαίωσε καὶ ὁ δικηγόρος τῆς Λαμίας κ. Κώστας Ἀβραάμ, Μακεδόνας ἀπὸ τὴ Νέα Πέλλα, ὁ ὁποῖος θυμᾶται ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Πέλλας ἔκαναν μεγάλους ἀγῶνες καὶ πολλὰς προσπάθειες μέχρι τὸ 1940 νὰ ἀποσπαστοῦν ἀπὸ τὸ Δῆμο Ἀταλάντης καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὸν οἰκισμὸ τους σὰν ξεχωριστὴ Κοινότητα.

2. Ἄ π. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 171. Ἰ ω ἄ ν ν α ς Κ ω τ σ ἄ κ η, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, ὁ.π., σ. 11, Μ ι χ. Κ α λ ι ν δ ἔ ρ η, Ὁ Βαρῶνος Κωνσταντῖνος Βέλιος..., ὁ.π., σ. 46-47.

10. Τὸ δέκατο ἔγγραφο εἶναι πλήρης καὶ ἀναθεωρημένος ἐκλογικὸς κατάλογος τῆς Κοινότητος Νέας Πέλλας τοῦ ἔτους 1915. Δυστυχῶς περιλαμβάνει μόνο τοὺς ἄρρενες ἐνήλικες, ποὺ ἔχουν δικαίωμα ψήφου. Εἶναι τυπωμένος σὲ 7 φύλλα μὲ διαστάσεις 36×23 ἐκ. Τυπώθηκε στὰ τυπογραφεῖα τοῦ Κ. Ι. Μαυροειδῆ στὴ Λαμία. Περιλαμβάνει συνολικὰ 370 ἄρρενες σὲ ἀλφαβητικὴ σειρὰ. Σὲ κάθε σελίδα ὑπάρχουν 8 στῆλες, στὶς ὁποῖες γράφονται: ὁ αὐξοντας ἀριθμὸς, τὸ ἐπώνυμο, τὸ ὄνομα, τὸ ὄνομα πατρός, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ὁ τόπος διαμονῆς τοῦ ἐκλογέα. Κρίναμε σκόπιμη καὶ χρήσιμη τὴ δημοσίευσή του γιατί: α) Διασώζει ὅλους τοὺς ἐνήλικες ἄρρενες κατοίκους τῆς Νέας Πέλλας. β) Ἴχοντας σὰν βάση τὰ ὑπ' ἀριθμ. 6 καὶ 8 ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μαθαίνουμε ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Πέλλας εἶναι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ (1912-1915) 1.000 περίπου ψυχές, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ σύνθεση τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ οἰκισμοῦ ἦταν 370 ἄρρενες καὶ 630 γυναικόπαιδα. γ) Μᾶς πληροφορεῖ τὴν ἡλικία τοῦ καθένα κι ἐπομένως μποροῦμε νὰ ὑπολογίσουμε τὸ ἔτος γεννήσεώς τους. δ) Μαθαίνουμε ὅτι τὸ 1915 ζοῦσαν ἀκόμα στὴ Νέα Πέλλα πολλοὶ ἥρωες ἢ γιοὶ ἢ ἐγγόνια μεγάλων ἀγωνιστῶν καὶ ἡρώων, π.χ. ὁ Κων/νος Βλαχάβας τοῦ Εὐθυμίου, 80 χρονῶν, ὁ Διαμαντῆς Ἰωάννης τοῦ Διαμαντῆ, 66 χρονῶν, γιὸς τοῦ Διαμαντῆ Ὀλύμπιου, ὁ Δουμπιώτης Κοσμᾶς τοῦ Ἀστερίου, 80 χρονῶν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀλύμπου τοῦ 1878, ὁ Καρατάσος Κων/νος τοῦ Δημητρίου 60 χρονῶν, ὁ ἀξιωματικὸς Λάζος Ἀλέξανδρος τοῦ Δήμου, 68 χρονῶν, δισέγγονος τοῦ ἑξαρχοῦ Λάζου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Λιόλιου Λάζου, ποὺ πιάστηκε αἰχμάλωτος τὸ 1813 καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὸ Σταυροδρόμι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Συρόπουλος Νικόλαος τοῦ Κων/νου κ.π.ᾶ. ε) Μαθαίνουμε ὅτι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ζοῦσαν περισσότεροι ἀπὸ 90 γέροντες, ἡλικίας 80-111 χρονῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ζήσει τὰ φοβερά, ἀλλὰ καὶ γεμάτα ἥρωισμό χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Χαλκιδικῆς, τῆς Νάουσας, τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ 1854 καὶ τοῦ 1878, εἶχαν περάσει τὶς στερήσεις τῆς προσφυγιάς, τὰ βάσανα τοῦ κατατρεγμοῦ, τὶς περιπλανήσεις, τοὺς ἀγῶνες τῆς ἀποκαταστάσεώς τους κι ἐπομένως ἀποτελοῦσαν τὴν ἄγραφη, τὴ ζωντανὴ ἱστορία τῶν Μακεδόνων ἀγωνιστῶν. στ) Πληροφοροῦμαστε τὰ ἐπαγγέλματα, ποὺ ἀσκοῦσαν οἱ Μακεδόνες τῆς Νέας Πέλλας, στὶς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας.

Δημοσιεύουμε στὴ συνέχεια τὰ ἔγγραφα διατηρώντας τὴν ὀρθογραφία τῶν πρωτοτύπων.

Β'. ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1

23.152

Ἦθων ἐλέω Θεοῦ Βασιλεὺς
τῆς Ἑλλάδος

Ἐπὶ τῇ ἀπὸ 12/24 Μαρτίου ἀναφορᾷ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπεφα-
οίσθη ὡς ἔπεται.

1

Οἱ Μακεδόνες ἐκεῖνοι, οἵτινες εἰσὶν ἤδη καταγεγραμμένοι εἰς τὸν κατά-
λογον τῶν Μακεδόνων ὅστις ἐπαρουσιάσθη ἤδη εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Μακεδόνων, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες θέλουσιν ἀ-
ναφερθῆ καὶ ἐγκαταταχθῆ ἐντὸς 4 μηνῶν, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶσι καὶ οὗτοι
εἰς Ἀταλάντην, ὅλοι οὗτοι θέλουσι παραπεμφθῆ εἰς τὸν Ἐπαρχον Ἀταλάντης,
ἢ δὲ Ἀρχὴ αὕτη συνεννοουμένη μετὰ τοῦ Β(ασιλικῶ) Ἐφόρου, ὀφείλει νὰ
παραχωρήσῃ εἰς τοὺς νέους ἀποίκους ἀκαλλιεργήτους μὲν ἀλλὰ καλλιεργησί-
μους γαίας καὶ οἰκόπεδα συμμόρφως μὲ τοὺς περὶ Πεταλιδίου(;) προσδιορι-
σμοὺς καὶ διατάξεις.

2

Ἡ δὲ ἀναλογία παραχωρηθησομένων γαιῶν θέλει εἶναι προσδιορισμένη
ἀπὸ 30 ἕως 50 στρέμματα· εἰς ἐκάστην δὲ οἰκογένειαν θέλει δοθῆ ἓν στρέμμα
διὰ οἰκίαν καὶ κῆπον.

3

Θέλουσι ληφθῆ τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ δι' ἐκείνους τοὺς Μακεδόνας, οἵτινες
ἔχουσι δικαίωμα ἀξιώσεως εἰς τὸν ἀπὸ 20 Μαΐου Νόμον, μέχρι δευτέρας δια-
ταγῆς, ὅποια λαμβάνοντες καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς μεχριστότου προσδιορισθῶσιν
αἱ ἀπαιτήσεις των διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διορισθείσης
ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

4

σ. 2 Δὲν εἶνε δυνατόν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ δοθῆ Δάνειον |εἰς τοὺς μετανάστας.

5

Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ οἰκοδομῆς καὶ χρήσεως οἶας δῆποτε ξυλείαν καθὼς
καὶ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ὑλικῶν τῶν οἰκοδομῶν παραπέμπεται ἡ Γραμμα-
(ατεία) εἰς τὴν ἀρ. 1 τῆς ἀπὸ 20 Ὀκτωβρ(ίου) |1 Νοεμβρ(ίου) καὶ ὑπ' ἀριθ.
18389 Β(ασιλικῆν) Ἀπόφασιν, κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας θέλουσι ἐκδοθῆ ἀπὸ
τὴν Γραμματεῖαν αἱ ἀνήκουσαι ὁδηγίαι.

6

Περὶ δὲ τῆς καταμετρήσεως τῶν νεωστὶ παραχωρηθέντων γαιῶν πρόπει νὰ ἀποσταλῆ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν εἰς Γεωμέτρης εἰς Ἀταλάντην καὶ νὰ διαταχθῆ ὁ ἐκεῖ Ἑπαρχος περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου, περὶ οὗ ἐγκρίνομεν τὴν ποσότητα τῶν 500 δραχμῶν ἐπιφυλαττομένων τακτικῶν ἀποδείξεων του.

7

Ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ κατεπείγοντος τῆς ἐκτελέσεως τούτου τοῦ μέτρου, μᾶς φαίνεται περιττὴ ἢ ἀποστολὴ μιᾶς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν, διότι ἡμεῖς περιμένομεν ἀπὸ τὸν γνωστὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν χρεῶν του ἐκτέλεσιν τῆς Βασιλικῆς Ἡμῶν Βουλῆσεως.

8

Θέλει γνωστοποιηθῆ ἡ ἡμετέρα βούλησις εἰς τὴν ἐνταῦθα εὐρισκομένην τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆν, καὶ νὰ προκληθῆ ν' ἀπέλθῃ ἀνυπερθέτως εἰς Ἀταλάντην πρὸς ταχεῖαν ἔναρξιν τῶν ἀναγκαίων προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου | 1 Ἀπριλίου 1835

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ἢ Ἀντιβασιλεία
ὁ Κόμης Ἄρμανσπεργ. Κόβελ. Ἔϊδεκ
ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ
Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1835
ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματεὺς
Ἰωάννης Κωλέτης

2

Περὶ Σχηματισμοῦ τοῦ χωρίου Σκάλας Β.Α. 19 Ὀκτωβρίου 1840.

Ἄρθ(ρον) 1. Ἀναγνωρίζομεν τὸ εἰς Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης συστηθὲν χωρίδιον ὡς ἀποικίαν καὶ διὰ τοῦτο ἐκάστη τῶν ἀποκατασταθειῶν 43 οἰκογενειῶν θέλει λάβει δωρεὰν 1300 Βασ(ιλικὸς) πήχεις δι' οἰκόπεδον καὶ κῆπον.

Ἄρθ(ρον) 2. Αἱ προικοδοτήσεις τῶν οἰκογενειῶν τούτων θέλουν γίνεαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1835 Νόμου.

Περὶ σχηματισμοῦ Δήμου Νέας Πέλλης Βασ. Δ. 27 Σεπτεμβρίου 1848.

Εἰς τὴν θέσιν Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης σχηματίζεται δῆμος τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸ ὄνομα δῆμος Νέας Πέλλης.

Βασ(ιλικὸν) Διάταγμα 25 Μαΐου 1916

ἀριθ. φύλλου Ἐφημερίδος (Κυβερνήσεως) Α' τεύχους 95

Περὶ μερικῆς ἀνακλήσεως Β. Διαταγμάτων.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ(ον) 2 τοῦ ΔΝΖ νόμου καὶ τὴν ἐπισυναφθεῖσαν

τῷ παρόντι αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἑμ(ετέρου) ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑ-
πουροῦ ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἀνακαλοῦμεν τὰ ἀπὸ 29 Ἀγούστου δύο Βασιλικά (Διατάγματα, τὸ
μὲν περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τὸ δὲ περὶ προσαρτήσεως
εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας τοῦ Νομοῦ Φθιωτιδοφωκίδος συνοικισμῶν
τοῦ νομοῦ τούτου, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἀνεγνωρίσθη ὁ δῆθεν συνοικισμὸς Ἄνω
Πέλλης ὡς ἰδία Κοινότης «Νέα ἢ Ἄνω Πέλλη» προσηρητήσθησαν δὲ εἰς ταύτην
οἱ συνοικισμοὶ Κάτω Πέλλη καὶ Ὀρμος Κάτω Πέλλης.

Συγχωνεύομεν πρὸς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης τὴν ἐν αὐτῷ συνοικίαν
Ἄνω Πέλλη. Ἀναγνωρίζομεν ὡς ἰδίαν Κοινότητα ὑπὸ τὸ ὄνομα Νέα Πέλλη
τὸν συνοικισμὸν Κάτω Πέλλη ἀποτελοῦντα ἔδρα τῆς Κοινότητος καὶ προσαρ-
τῶμεν εἰς αὐτὴν τὸν συνοικισμὸν Ὀρμος Κάτω Πέλλης.

Ἀθῆναι 25 Μαΐου 1916

Ὁ Βασιλεὺς
Κ(ων|ρος)

Ὁ Ὑπουργὸς

3

ἐλήφθ(η) 22 μαΐου 1837

Ἀριθ. 21.811

Ἀθῆναι 25 Ἀπριλίου /7 Μαΐου 1837

Ὅθον καὶ λ.π.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐνισχύσωμεν τῶν συνοικισμῶν τῶν ἐν Πέλλῃ τῆς Λο-
κρίδος Μακεδόνων κατ' αἴτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τούτου ἐπιτροπῆς καὶ
ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματέος τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ
12/24 Ἀπριλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάτομεν.

Ἴον νὰ σχηματισθῇ εἰς πέλλην Φθιώτιδος Δήμος τῶν Μακεδόνων καὶ νὰ
προσδιορισθῇ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ.

Ἰον νὰ ἀρχίσῃ ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐξ τοῖς % τῶν διὰ τὸ χρεωλύσιον τῶν πα-
ραχωρηθησομένων εἰς τοὺς συνοικισμένους Μακεδόνας Γαιῶν μετὰ τρία ἔτη,
ἀφ' ἧς ἡμέρας παραλάβῃ ἕκαστος τὴν προσδιορισθησομένην εἰς αὐτὸν μερίδα,
ἀντὶ δὲ τῶν τρία τοῖς % διὰ τὸν φόρον τῆς Γῆς ταύτης ἠμποροῦν νὰ πληρῶ-
σουν τὸ ἀπλοῦν Δέκατον ἐκ τῶν προϊόντων.

Ἰον νὰ παραταθῇ ἐν ἔτος ἀκόμη ἢ ἀτέλεια ἐπὶ τῆς ξυλείας τῆς εἰσαγομένης
διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἐν Πέλλῃ οἰκημάτων τῶν Μακεδόνων

Ἀθῆναι 25 Ἀπριλίου /7 Μαΐου 1837

Ὅθον

Ἄριθ. 3402

Ἐν Λαμία τὴν 26ην Ἰουνίου
1839

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Διοικητὴς Φθιώτιδος

Πρὸς τὸν ὑποδιοικητὴν Λοκρίδος

Κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀρ. 5965 Π.Ε. Διαταγῆς τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Β. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, προσκαλεῖσθε, Κύριε ὑποδιοικητά, νὰ κοινοποιήσητε εἰς τοὺς κατοίκους Ἀταλάντης εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 5 |17 8 |βρίου 1838 πρὸς τὴν Α.Μ. ἀναφορᾶς των περὶ τοῦ εἰς Νέαν Πέλλην Συνοικισμοῦ, ὅτι:

Α) Οἱ ἐν Νέᾳ Πέλλῃ Μακεδόνες ἠμποροῦν νὰ σχηματούσιν Δῆμο ἰδιαίτερον, ἂν τοὺς συμφέρῃ, ἀφ' οὗ μάλιστα ἔχουν τὴν ἐπὶ τούτῳ Βασιλικὴν ἄδειαν ἀλλὰ

Β) οὐδὲν τῶν, εἰς τὸν Δῆμον Ἀταλάντης, συμπεριλαμβανομένων χωρίων ἠμπορεῖ ν' ἀποσπασθῇ ἐκεῖθεν διὰ νὰ συσσωματωθῇ μετὰ τὸν Δῆμον Νέας Πέλλης, διότι δὲν δύναται καμμία Κοινότης νὰ κάμῃ τοιαύτην ἀπαίτησιν ἐπὶ τῷ ἀπλῶ λόγῳ τῆς ἀυξήσεως τῶν ἐσόδων των. Αἴτησις τοιαύτη γίνεται μόνον ἀπὸ τὰ ἀπαρτίζοντα διὰ τὸ συμφέρον των Δῆμον τινὰ χωρία καὶ τότε πάλιν πρέπει πρὸ πάντων νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῆς ἀποχωρισθησομένης κοινότητος (ᾄρα ἀρθρ. 8.203 περὶ Δήμων Νόμου).

Προσκαλεῖσθε προσέτι νὰ κοινοποιήσητε τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ εἰς τοὺς Μακεδόνες.

Ὁ Διοικητὴς
Π. ΛοιδορικήςὉ Γραμματεὺς
Κ. Π. Μπουζᾶς

Ἄριθ. 7550 |1254

τὴν 1 Ἰουλίου 1839
ἐν Ἀταλάντῃἐλήφθη τὴν 2 Ἰουλίου 1839¹

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ ὑποδιοικητὴς Λοκρίδος

Πρὸς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ Συνοικισμοῦ τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς κ.κ. Α. Κοκκαλιώτην καὶ Π. Π. Ναούμ.

Σᾶς κοινοποιεῖται ἐν ὀπισθογράφῳ ἡ γενομένη ἀπάντησις εἰς τοὺς Ἀταλαντεῖς ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα ἀναφορᾶς των (ἀπὸ 5 |17 |8βρίου

1. Μὲ ἄλλο γραφικὸ χαρακτῆρα.

π.ε.) διὰ τὰ κάμετε γνωστὸν τὸ ἐμπεριεχόμενον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Μακεδόνας.

.....
 Ὁ ὑποδιοικητῆς
 σφραγίδα καὶ ὑπογραφή. (δυσανάγνωστη)

Ὁ Γραμματεὺς
 Β. Δ. Ταγκόπουλος

6

Ἐπόμνημα
 τῆς Κοιότητος Ἐνω Πέλλης ἢ Νέας Πέλλης
 Πρὸς

τὸ Διοικητικὸν Δικαστήριον ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως
 τῶν προσφυγῶν τῶν Κοινοτήτων

1. Εἶναι ἐκ τῆς ἱστορίας γνωστὸν ὅτι διαρκούσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως μεγίστως συνέβαλλον εἰς τὸν ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ Μακεδόνες πολεμισταὶ ἢ ναυμάχοι, δράσαντες κυρίως ἐν τῇ ἐλευθερωθείσῃ γωνίᾳ τῆς Ἑλλην. Χερσονήσου.

2. Περαιθθέντος τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐλευθερωθέντος μικροῦ μόνον τμήματος τῆς Ἑλλην. Γῆς, δὲν ἦτο, βεβαίως, δυνατὸν οἱ Ἐπαναστάται Μακεδόνες ὄπλαρχηγοὶ καὶ οἱ ὀπαδοὶ των νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν μὴ ἐλευθερωθεῖσαν τότε Μακεδονίαν, διότι ἀνέμενεν ἐκεῖ αὐτοὺς καὶ πρὸ παντὸς τὰς οἰκογενεῖας των ἢ ἀδυσώπητος τουρκικὴ ἐκδίκησις. Παρέστη λοιπὸν ἀνάγκη ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ ἐλευθερωθείσῃ γωνίᾳ τῆς Ἑλλην. Γῆς τῶν Μακεδόνων τούτων, ἐν οἷς οἱ ἀπόγονοι τῶν Λαζαίων, Βλαχαβαίων Νικου-Τσάρα κ.λ.π.

3. Ὁ αἰμίμηστος Βασιλεὺς Ὀθων, ἐπιταχύνων τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος, ηἰδόκησε τότε νὰ ἀμείψῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὸν πατριωτισμὸν τῶν ζητούντων προστασίαν Μακεδόνων καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1835 Βασιλ. Διατάγματος διέταξε τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἀταλάντης καὶ δὴ ἐπὶ τῆς ἐρήμης τότε τουρκικῆς συνοικίας τῆς πόλεως Ἀταλάντης, τοῦ «Τουρκομαχαλαῖ», ὅστις ἐκτείνετο δυτικῶς τῆς Ἀταλάντης καὶ εἰς τινὰ ἀπὸ τῆς κυρίως πόλεως ἀπόστασιν. (στὸ περιθώριον τῆς κόλλας ὑπάρχει παραπομπὴ μὲ ἓνα σταυρὸ καὶ γράφει: ὄ(ρα) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηνοπούλου Ἐπιφυλακτικῶν τῶν ἐσωτερικῶν σελ. 324)). Παρεχωρήθησαν τότε πρὸς ἐγκατάστασιν εἰς ἕκαστον ἄποιον ἐν στρέμ. δι' οἰκίαν καὶ κῆπον καὶ πενήκοντα στρέμ. καλλιεργησίμου γῆς, καὶ τὰ μὲν οἰκόπεδα ἀπετέλεσαν, ἐπὶ τῇ

σ. 2 βάσει ἐγκριθέντος σχεδίου, τὸν συνοικισμὸν τῶν Μακεδόνων, ὅστις ὠνομάσθη «Πέλλα» αἱ δὲ καλλιεργήσιμοι γαῖαι τὸν ἀπέναντι αὐτῆς θαυμάσιον ἐλαιῶνα ὀνομαζόμενον μέχρι σήμερον «κηπόπεδα Μακεδόνων».

4. Ἡ πλήρης ὁμοιογένεια τοῦ καταρτισθέντος τούτου συνοικισμοῦ ἐπὶ τοῦ «τουρκομαχαλαῖ» τῆς Ἀταλάντης ἀπῆται δικαίως καὶ τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν,

τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην ἀνεγνώρισε τότε καὶ ἡ φιλόστοργος Κυβέρνησις τοῦ ἀειμνήστου Βασιλ. Ὁθωνος καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1837 Βασιλ. Διατάγματος (ματος) ἐδόθη διαταγή «Νὰ σχηματισθῆ εἰς Πέλλην ἰδιαίτερος Δῆμος τῶν Μακεδόνων καὶ νὰ προσδιορισθῆ ἡ περιφέρειά του» (παραπομπή με ἕνα σταυρὸ στὸ περιθώριο, ὅπου γράφει: ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου «τὸ Ὑπουργεῖον ἑσωτερικῶν σελ. 326), ἂν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Διατ. τούτου ἀνεβλήθη, ἄγνωστον διατί, ἐπὶ δλόκληρον δεκαετίαν (ὄρ. κατωτέρω παράγραφος 6).

5. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ προοδευτικοὶ Μακεδόνες ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου συνοικισμοῦ των ἴδρυσαν καὶ ἄλλον συνοικισμόν εἰς τὴν Σκάλαν (παραλίαν) τῆς Ἀταλάντης, ἔνθα ἐγκατεστάθησαν τότε 43 οἰκογένειαι θαλασσίων ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐντὸς ἐλαχίστων ἐτῶν ἤρθισε τόσον ὁ συνοικισμὸς, ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε καὶ τὸν συνοικισμόν τοῦτον ὡς ἀποικίαν Μακεδόνων διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1840 Βασιλ. Διατάγματος καὶ παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἐγκατασταθέντας 1.300 τετραγωνικοὺς β(ασιλικοὺς) πῆχεις γῆς ἐκάστω δι' οἰκόπεδον καὶ κῆπον. (παραπομπή καὶ πάλι με σταυρὸ στὸ περιθώριο, ὅπου γράφει: ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου Ὑπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν σελ. 327). Ὠνομάσθη δὲ τὸ χωρίον τοῦτο «Κάτω Πέλλα» κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν προσυσταθέντα παρὰ τὴν Ἀταλάντην συνοικισμόν ὅστις ὀνομάσθη «Ἄνω Πέλλα».

6. Τέλος πραγματοποιεῖται καὶ ἡ περὶ συστάσεως ἰδίου δήμου ἐπιθυμία τῶν Μακεδόνων μετὰ τινα ἔτη καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1848 Βασ. Διατ. «εἰς τὴν θέσιν Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης σχηματίζεται δῆμος τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸ ὄνομα «Δῆμος Νέας Πέλλης» τοῦ ὁποῖου πρωτεύουσα ὠρίσθη ἡ «Κάτω Πέλλα» (Σκάλα), ὑπήχθη δὲ εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον καὶ ὁ προσυσταθείς, ὡς εἴρηται, συνοικισμὸς «Ἄνω Πέλλα» (ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου Ὑπουργεῖον ἑσωτερικῶν σελ. 326 σημ. 2). Οὕτως ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε συστηθῆ καὶ ὁ Δῆμος Ἀταλάντης καὶ δὴ εἶχε καθωρισθῆ καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ, κατέστη δυσχερὴς ὁ καθορισμὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ συμπεριλάβῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀγροτικῆς περιφέρειας του καὶ τὸν συνοικισμόν «Νέα Πέλλα» καὶ ἔνεκα τοῦ λόγου τούτου ὁ συνοικισμὸς οὗτος ἔμεινεν ἐκτὸς τῆς ἀγροτικῆς περιφέρειας τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης, μολονότι ἀναπόσπαστον τμήμα αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, καὶ μάλιστα πρωτεύουσα αὐτοῦ κατόπιν. (παραπομπή στὸ περιθώριο τῆς κόλλας, ὅπου γράφει: ὄρ. κατωτέρω παράγραφος 8). Οὕτω λοιπὸν ὁ Δῆμος Ν. Πέλλης ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν «Κάτω Πέλλην» με ἀγροτικὴν τινα περιφέρειαν καὶ ἀπὸ τὴν «Ἄνω Πέλλην» με χωριστὴν καὶ ἀστικὴν μόνον περιφέρειαν (δηλ. τὸ ἐγκοιμώμενον σχέδιόν της καὶ ἀκτῖνα 500 μετρ.).

7. Ἄλλ' ἐνῶ οὕτω ἤκμαζε ὁ Δῆμος Ν. Πέλλης, τρομεροὶ σεισμοὶ ἐπισυμβάντες κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1894 κατέστρεψαν ἐκ θεμελίων τὸ χωρίον

«Κάτω Πέλλα» διότι ὄχι μόνον πᾶσαι αἱ οἰκίαι του κατέρρευσαν, ἀλλὰ, λόγῳ καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους, πάντα τὰ λιμενικὰ ἔργα ἀξίας 150 χιλ. δραχμῶν, ἡ ἐκκλησία, τὸ νεκροταφεῖον καὶ πλείσται οἰκίαι κατεκλύθησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, λόγῳ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ τούτου καὶ ἀπέραντα ἔλη ἐσχηματίσθησαν, ὥστε νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ ἄνθρωπος εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἦτο λοιπὸν ἐπόμενον νὰ ἐξηρωθῇ τὸ χωρίον τοῦτο καὶ πάντες οἱ ἐπιζήσαντες κάτοικοι αὐτοῦ μετοικήσαντες ἐγκατεστάθησαν ἐν («Ἄνω Πέλλῃ») ὥστε ἐκ τῶν τῶσων οἰκογενειῶν τοῦ χωρίου οὐδεμία κατοικεῖ πλέον ἐκεῖ, πληρὴν λεμβούχων τινῶν.

σ. 4 8. Ἡ ἐρήμωσις αὕτη τῆς πρωτενούσης τοῦ Δήμου Ν. Πέλλης | ἦτο φυσικὸν νὰ συνεπιφέρῃ καὶ τὴν μεταφορὰν τῆς πρωτενούσης τοῦ Δήμου, ἀφοῦ πλέον ὅλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ Δήμου εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἐν («Ἄνω Πέλλῃ») καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Μαρτίου 1906 Βασιλ. Διατάγματος «μετετέθη ἡ πρωτεύουσα τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης τῆς Ἐπαρχίας Λοκρίδος ἀπὸ τοῦ χωρίου Κάτω Πέλλα εἰς τὸ χωρίον Ἄνω Πέλλα (ἄρ. Διατ. Ἐφημ. Κυβερν. 1906 ἀριθ. φύλλον 59, τεῦχος Α΄). Ὡστε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1906 πρωτεύουσα τοῦ Δήμου Ν. Πέλλης ἦτο πλέον ἡ («Ἄνω Πέλλα»).

9. Οὕτως εἶρε τὸν Δήμον Ν. Πέλλης ὁ Νόμος ΔΝΖ τοῦ 1912 περὶ συστάσεως δήμων καὶ Κοινοτήτων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ὁποῖου «συνοικισμοὶ στεροῦμενοι σχολείου στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦσιν, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ κατοίκων, ἰδίαν κοινότητα ἐὰν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τυγχάνουσιν ἔδραι δήμων ἢ κ.λ.π.». Ἡ Ἄνω Πέλλα ἔχει δημοτ(ικόν) σχολεῖον καὶ περὶ τοὺς 1.000 κατοίκους, ἂν καὶ ἐκτὸς τούτου καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου ἔπρεπε κατὰ τὸν Νόμον ὑποχρεωτικῶς (ἡ λέξις ὑπογραμμισμένη) νὰ γίνῃ Κοινότης, διότι ἦτο ἔδρα τοῦ δήμου Ν. Πέλλης (ἀνωτ. παράγραφος 8). Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο, διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1912 Βασιλ. Διατάγματος ἀνεγνωρίσθη ὡς Κοινότης, καθ' ὃ ἔδρα καταργουμένου δήμου, ἡ Ἄνω Πέλλα ἢ Νέα Πέλλα, διὰ ταυτοχρόνου δὲ Βασιλ. Διατ. οἱ συνοικισμοὶ Κάτω Πέλλα καὶ Ὀρμος Κάτω Πέλλης ὑπήχθησαν εἰς τὴν Κοινότητα ταύτην.

10. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν δὲν ἔπρεπε κατὰ νομικὴν ἀνάγκην νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς Κοινότης ἡ Ν. Πέλλα, συνέτρεχον πρὸς τοῦτο καὶ ἀτομικοὶ τινες—ἐπιτραπήτω ἢ ἔκφρασις—λόγοι, δι' οὓς ἐπεβάλλετο ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν Σην Κυβέρνησιν ἢ ἀναγνώρισις αὕτη. Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι οἱ ἐξῆς: α) Οἱ ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 ἐκτεθέντες ἱστορικοὶ, εἰς οὓς προσθετέον καὶ τὸ γεγονὸς μιᾶς ἐνδόξου μάχης, ἣν διεξήγαγον παρὰ τὴν Ἀταλάντην (παραπομπὴ στὸ περιθώριον, ποῦ γράφει: ἐν θέσει («Ἅγιος Ἰωάννης»)), οἱ Μακεδόνες ὀπλαρχηγοὶ μετὰ τῶν ὀπαδῶν των κατὰ τῶν Τούρκων τῆς περιφερείας οὓς ἐξωλόθρευσαν (ἄρ. Ἱστορ. Ἑλλην. Ἐπαναστ. Πολυζωΐδου). β) λόγοι ἀποκλειστικῆς χρήσεως τοῦ ἐν τῷ συνοικισμῷ ρέοντος ὕδατος καὶ γ) λόγοι ἀναγόμενοι εἰς τὴν νομικὴν ὑπαρξιν τοῦ Βελλείου κληροδοτήματος, περὶ οὗ εἰδικώτερον ἐν τῇ ἀμέσῳ ἐπομένῃ παραγράφῳ 11.

σ. 5 11. Εἶναι πανελληνίως γνωστὴ (παραπομπὴ στὸ περιθώριον τῆς κόλλας

δπου γράφει: «ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1835 καὶ ἐν Βιέννῃ συνταχθεῖσα») ἡ διαθήκη τοῦ ἀειμνήστου Ἐυεργέτου καὶ Μεγάλου Μακεδόνο^ς Κωνστ. Βελλίου Βαρόνου δι ἧς οὗτος ἀφῆκε 30.000 φιορίνια ἀργυρᾶ διὰ τὰ σπουδάζοντα νέοι Μακεδόνες τὰ Ἑλλην. Γράμματα, τὰ ὁποῖα νὰ διδίδουν κατόπιν ἐπὶ ὠρισμένα ἔτη «εἰς τὴν πάλαι ποτὲ ἐνδοξον πατρίδα μας Μακεδονίαν». Διὰ τοῦτο ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1837 (μιὰ λέξι δυσανάγνωστη) τῆς διαθήκης ταύτης διέταξεν ὁ ρηθεὶς Μέγας Ἐυεργέτης, ὅπως οἱ διὰ τῶν χρημάτων του σπουδάζοντες νέοι λαμβάνονται ἐξ ἡμισείας («ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ν. Πέλλης καὶ ἀπὸ τὰ μέρη τῆς ἀληθοῦς καὶ μητρὸς Μακεδονίας») καὶ τοῦτο διότι «ἐν Ἀθήναις διατρέφρας» ἐπιληροφωρήθη ὅτι οὐχὶ μόνον φαμίλλια Μακεδονικὰ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ Νέα Πέλλα ὅπου καὶ δῆμος καὶ δημοαρχία Μακεδονικὴ ὑπάρχειν». Ὄρισε δὲ προσέτι ὅτι ἡ ἐκλογή τῶν ἐκ Νέας Πέλλης νέων θέλει γίνεαι «παρὰ τοῦ ἐκεῖ δήμου μὲ ψήφους» (ὄρ. διαθήκην ἐν τεύχει κληροδοτημάτων Ἑπουργείου Ἑκκλ. σελ. 12 ἐκδ. 1902). Ἐκ τούτων δῆλον καθίσταται ὅτι ὁ τέως δῆμος Ν. Πέλλης, δν διεδέχθη ἡ ὁμώνυμος Κοινότης, ἐξ ὀλοκλήρου, εἶναι τετιμημένη δι' ὑψίστης σπουδαιότητος κληροδοτήματος, τοῦ ὁποίου κληροδοτήματος καθίσταται ἴσως ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις ἐν ἡ περιπτώσει ἐκλείψῃ ἡ Κοινότης Ν. Πέλλης, τὸ Συμβούλιον τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς προτάσεως τῶν ὑποτρόφων τοῦ κληροδοτήματος τούτου.

12. Οὕτω ἀναγνωρισθεῖσα ὡς Κοινότης ἡ Ἐνω Πέλλα ἔχει προφανῶς ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀγροτικῆς περιφερείας, ἀφ' ἐνὸς μὲν πρὸς πορισμὸν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἐσόδων καὶ ἀφ' ἑτέρου —τὸ καὶ σπουδαιότερον— καὶ ἀνοικονόμητον ἄλλως—πρὸς βοκὴν τῶν ποιμνίων τῶν δημοτῶν αὐτῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι σχεδὸν πάντα τὰ ἔσοδα μιᾶς Κοινότητος προέρχονται ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας τῆς (δικαιώματα βοσκῆς, δικ. ἐπικαρπίας, φόρος ἀροτριῶντων κτηνῶν, φόρος ἐλαίου-ἐλαιῶν κ.λ.π.) καὶ ὅτι ἐλάχιστα εἶναι τὰ ἔσοδα αὐτῆς τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἀστικῆς περιφερείας (φόρος οἰκοδομῶν, ἐπιτηδευμάτων κ.λ.π.). Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐν προκειμένῳ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν | σ. 6 ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ μεγίστης ὄντως καινοτομία τῶν νόμων περὶ κοινοτήτων, καθ' ἣν οἱ δημόται μιᾶς κοινότητος δὲν δύνανται νὰ βοσκῆσωσι τὰ ζῶα αὐτῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρας κοινότητος, τιμωρούμενοι ἐν ἐναντία περιπτώσει διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐξ μηνῶν καὶ προστίμου δρ. 5 δι' ἕκαστον παρανόμως βοσκῆσαν ζῶον (ὄρ. νόμ. ΔΝΖ ἄρθρ. 20 ὡς ἐν καὶ 26). Ὅταν λοιπὸν δὲν ἀναγνωρισθῇ ἰδίᾳ ἀγροτικὴ περιφέρεια Ἐνω Πέλλης, ἡ Κοινότης αὐτῆς οὐ μόνον δὲν δύνανται νὰ πορισθῇ τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἔσοδα, ἀλλὰ καὶ τὰ ποιμνια τῶν δημοτῶν τῆς καταδικάζονται εἰς τὸν ἐξ ἀσιτίας θάνατον ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον δὲν δύνανται νὰ βοσκῆσωσι ἐντὸς περιφερείας ἑτέρας κοινότητος καὶ δὴ τῆς γειτνιαζούσης Κοιν. Ἀταλάντης.

13. Ἐν τούτοις τὴν ἀνάγκην ταύτην (ἀνωτ. παράγ. 12) παρείδεν κατ' αὐθαίρετον ὄλως τρόπον ἡ μειωσιφία τῆς πρωτοδίκου Ἐπιτροπῆς (Ἐιρηνοδί-

κης-Πρόεδρος) τῆς Κοιν(ότητος) Ἀταλάντης) καὶ ἐξέφερε τὴν γνώμην ὅτι μόνον ἀστικῆς περιφερείας δικαιούται ἡ Ἐνω Πέλλα καὶ δὴ τοιαύτης, ὥστε νὰ παραμείνῃ ἐκτὸς αὐτῆς τὸ νεκροταφεῖον της!!!! (ὄρ. σχετ. ἐκθεσιν). Στηρίζει δὲ τὴν τοιαύτην αὐτῆς κρίσιν ἢ μειοψηφία εἰς δύο ἐπιχειρήματα καταπίπτοντα ἀφ' ἑαυτῶν: Πρῶτον ἐπιχείρημά της εἶναι, ὅτι ἀφοῦ ἡ Ἐνω Πέλλα ὑπήγετο εἰς τὸν τέως δήμον Ν. Πέλλης δέον νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου ἐκείνου καὶ δεύτερον, ὅτι ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Διαταγ. περὶ ἀναγν(ωρίσεως) τῶν κοινοτήτων οἱ συνοικισμοὶ («Ἐπάνω μαχαλᾶς» καὶ «Μποῦζι») ὑπήχθησαν εἰς τὴν κοινότητα Ἀταλάντης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμπεριληφθοῦν ἐντὸς τῆς ἀξιουμένης ὑπὸ τῆς Ἐνω Πέλλης περιφερείας.

σ. 7 14. Ἀντίκρουσις τοῦ α' ἐπιχειρήματος: εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐνω Πέλλα ὑπήγετο εἰς τὸν τέως δήμον Ἀταλάντης, οὗ ἦτο καὶ /πρωτεύουσα, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ συνοικισμὸς οὗτος κεῖται ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ τέως δήμου Ν. Πέλλης καὶ συνεπῶς ἡ περιφέρεια τοῦ συνοικισμοῦ τούτου ἦτο καὶ εἶναι ἄσχετος μὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως δήμου Ν. Π(έλλης), ἥτις περιφέρεια (ἀνωτ. παραγ. 6) εἶναι ἀποκλειστικῶς περιφέρεια τοῦ χωρίου «Κάτω Πέλλα». Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ συνοικισμὸς Ἐνω Πέλλα εἶναι ἄσχετος μὲ τὴν περιφ(έρεια) τοῦ τέως δ(ήμου) Ν. Πέλλης, ὅχι μόνον δίκαιον ἀλλὰ καὶ ἀναπόφευκτον εἶναι τὸ νὰ ἔχη ἰδίαν ἀγροτικὴν περιφ(έρεια). Εἶναι δὲ ἀναπόφευκτον διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ συνοικισμὸς ἄνευ ἀγροτικῆς περιφερείας (δηλ. ἄνευ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο στοιχείων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸν ἀπαρτισμὸν Κοινότητος). Ἀλλὰ καί, ὡς ἐξετέθη, ἡ περιφ(έρεια) τοῦ τ(έως) δ(ήμου) Ν. Πέλλης εἶναι περιφ(έρεια) ἀποκλειστικῆ τοῦ χωρ(ίου) Κ. Πέλλα, τὸ ὁποῖον χωρίον ἔχει ἐκ τοῦ Νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ καὶ ν' ἀποσπασθῇ τῆς Κοινότητος Ἐνω Πέλλης καὶ νὰ προσαρτηθῇ εἰς ἑτέραν γειτονεύουσαν Κοινότητα (Λειβανατῶν-Ἀταλάντης)—ὄρ. ν(όμον) ΔΝΖ ἄρθρ 2 παραγ. 4—Τί γενήσεται λοιπὸν ἐὰν συμβῇ τοιοῦτόν τι: ἡ Κοιν(ότης) Ἐνω Πέλλης θὰ μείνῃ ἄνευ οἰασδήποτε ἀγροτικῆς περιφ(ερείας) ἐὰν δὲν διαχωρισθῇ τῶρα ἰδία αὐτῆς ἀγροτ(ικῆ) περιφέρεια!!! Ἀλλὰ καὶ ἡ περιφ(έρεια) ἢς πρόκειται περιφ(έρεια) τοῦ τ(έως) δ(ήμου) Ν. Πέλλης δὲν εἶναι κἄν περιφέρεια δήμου μὲ βοσκησίμους γαίας κ.τ.τ., ἀλλὰ μικρὸν τεμάχιον τῆς πεδιάδος Ἀταλάντης περιλαμβάνον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἰδιοκτητοὺς καλλιεργησίμους γαίας καὶ οὐδὲ ἐν στρέμμα κοινοτικῆς βοσκησίμου ἐκτάσεως. Ἐὰν ἡ Κοιν(ότης) Ἐνω Πέλλης περιορισθῇ εἰς τὸ ἀνωτέρω τεμάχιον πεδιάδος, ποῦ θὰ βοσκήσουν 5.000 χιλ. γιδοπόρβια τῶν δημοτῶν της καὶ τίνας ἔσονται αἱ συνέπειαι τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ νόμου περὶ βοσκῆς ζῶων ἐτεροδημοτῶν; (ὄρ. ἀνωτ. παραγ. 12).

15. Ἀντίκρουσις τοῦ β' ἐπιχειρήματος: εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ Διατ. περὶ ἀναγν(ωρίσεως) τῶν Κοιν(οτήτων), οἱ συνοικισμοὶ («Ἐπάνω Μαχαλᾶς» καὶ «Μποῦζι») ὑπήχθησαν εἰς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης, ἀλλὰ τοῦτο προδήλως ἐγένετο κατὰ παραδρομὴν, διότι ἐὰν τὸ Σὸν Ἐπουργεῖον εἶχε τὰς δεούσας

σ. 8 πληροφορίας περί της τοποθεσίας τῶν συνοικισμῶν τούτων οὐδέποτε θὰ προέβαιεν εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν. Μεταξὺ τῆς Κοινότητος Ἀταλάντης καὶ τοῦ συνοικισμοῦ («Ἐπάνω Μαχαλάς») παρεντίθενται ἡ Κοινότης Ἀν(ω) Πέλλης καὶ δὴ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ εἶναι γεωγραφικῶς ἀδύνατος ἡ τοιαύτη ὑπαγωγή τοῦ συνοικισμοῦ τούτου. Τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ συνοικισμοῦ «Μποῦζω». Ἀλλὰ καὶ κοινωνικῶς τρόπον τινὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ὑπαγωγή τῶν συνοικισμῶν τούτων εἰς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης, διότι οἱ συνοικισμοὶ οὗτοι εἶναι καθαντὸ συνοικία τῆς Ἀνω Πέλλης, μίαν ἐνορίαν ἀποτελοῦσαι, ἐν νεκροταφείον καὶ κοινὸν ἔχουσαι, ἐν δημοτικῶν σχολείον ἔχουσαι καὶ τέλος τὰ αὐτὰ κοινωνικὰ καὶ τοπικὰ συμφέροντα. Ἄλλωτε οἱ κάτοικοι τῶν συνοικισμῶν τούτων ἅμα ἔμαθον τὴν ὑπαγωγὴν των, τὴν ἀπροσδόκητον δι' αὐτούς, εἰς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης, ἀμέσως ὑπέβαλον αἴτησιν περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν Κοινότητα Ἀν(ω) Πέλλης, ἡ αἴτησις δὲ αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι σήμερον λόγῳ κωλύματος ἐκ τοῦ ἄρθρ. 5 παρ. 2 τοῦ νόμου ΔΝΖ' ὅπερ κώλυμα ἦρθη νῦν διὰ τοῦ νόμου 641, τοῦ τροποποιήσαντος τὸν ΔΝΖ' ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπαγωγή. Ὅθεν εἶναι τελείως ἀβάσιμον καὶ τὸ 2ον ἐπιχείρημα τῆς μειοψηφίας καὶ ἀφορᾷ κατάστασιν ὅλως μεταβατικὴν, ἣτις δὲν θὰ διαρκέσῃ πλέον τοῦ μηνὸς ἀπὸ σήμερον. (στὴν ἴδια σειρᾷ ἀναγράφεται: παρ. 16, ἀλλὰ στή συνέχεια ὑπάρχουν πέντε παῦλες. Ἡ παρ. 16 ἀναγράφεται ἀμέσως παρακάτω).

16. Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ὁ συνοικισμὸς Ἀνω Πέλλης (ἡ ἔδρα τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος) δικαιούται ἀνάλογον πρὸς τὰς κτηνοτροφικὰς κ.λ.π. ἀνάγκας τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας καὶ ἔχομεν δι' ἐλπίδας ὅτι τὸ Σον δικαστήριον οὐ μόνον θὰ κρίνῃ ὡς τοιαύτην τὴν προτεινομένην ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς πρωτοδίκου ἐπιτροπῆς (τὰ παρακάτω γράφονται σὰν συμπληρώματα ἀνάμεσα στὶς κανονικὰ γραμμένες σειρὲς καὶ στὸ περιθώριον τῆς κόλλας μὲ παραπομπὴ ἕνα Ε), ἀλλὰ θὰ ἐπιδικάζῃ ὅπως συμπεριληφθῇ ἐν τῇ ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου Ἐπιτροπῆς ἐγκριθείσῃ ἀγροτικῇ περιφερείᾳ Ἀνω Πέλλης ἡ ὅλως ἀδίκως ἀποχωρισθεῖσα θέσις («Ἐπάνω Ἀμπέλια») ὁ μοναδικὸς ἀμπελῶν τῆς Ἀνω Πέλλης (στὸ περιθώριον) ἐκ τῆς καθωρισθείσης ἀγροτικῆς περιφερείας Ἀνω Πέλλης, καθ' ὅσον εἶναι ἀντι-(μισή ἢ λέξι), ἀδικία ἢ κρίσις τῆς πλειονοψηφίας ἢ μειονοψηφίας τῆς πρωτοδίκου Ἐπιτροπῆς ἢ ἀποστέρησις ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας Ἀνω Πέλλης τοῦ μοναδικοῦ ἀμπελῶνος τῆς τῆς θέσεως («Ἐπάνω Ἀμπέλια»), ἣτις συνέχεται μετὰ τῆς Ἀνω Πέλλης καὶ ἀποτελεῖται κατὰ τὰ 9/10 ἀπὸ ἀμπέλους καὶ ἐλαιοπερίβολα τῶν κατοίκων Ἀνω Πέλλης. (Στὸ κανονικὸ κείμενον τῆς κόλλας (κρίνον ἐν τῇ δικαίᾳ αὐτοῦ κρίσει ὅτι ὁ μὴ διαχωρισμὸς ἰδίας ἀγροτικῆς περιφερείας τῆς Κοινότητος Ἀνω Πέλλης θέλει ἰσοδυναμήσει μὲ ἀφαίρεσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς τοῦ νὰ ζήσῃ ὡς Κοινότης καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτῆς.

Ἐν Ἀνω Πέλλῃ τῇ 20 Μαΐου 1915

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος

7

Ἐξοχωτάτους Κυρίους Πρόεδρον Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν.

Εἰς Ἀθήνας

Μετ' ἐκπλήξεως ἐπληροφορήθημεν ἐκ τῶν ἐφημερίδων ὅτι διὰ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ ἀναγνωρίζοντος τὰς Κοινότητας τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος φοικίδος δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς Κοινότης ἢ πρωτεύουσα τοῦ ἡμετέρου Δήμου Νέας Πέλλης ἢ Ἄνω Πέλλη, ὡς ὄφειλε κατὰ τὸν Νόμον, εἶναι δὲ ἄγνωστον μέχρι τῆς στιγμῆς εἰς ἡμᾶς εἰς ποίαν Κοινότητα ὑπήχθη τὸ μοναδικὸν χωρίον αὐτοῦ Κάτω Πέλλη, πρῶην Πρωτεύουσα τοῦ Δήμου καὶ ἀναπόσπαστον τμῆμα αὐτοῦ.

Ὑπομινθήσκομεν εὐλαβῶς εἰς τὰς Ὑμετέρας Ἐξοχότητας ὅτι ὁ ἡμέτερος Δήμος Νέας Πέλλης συνεστήθη ὑπὸ περιστάσεις ἐντελῶς ἐξαιρετικὰς κατὰ τὸ ἔτος 1840, συνεπεῖα εὐνοίας τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως ἡμῶν Ὁθωνος καὶ πρὸς τιμὴν ὁμάδος Μακεδόνων πολεμιστῶν, οἵτινες, πολεμήσαντες γενναίως κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα μας, ἐγκατεστάθησαν ἐνταῦθα οἰκογενεὺς κῶς, ὡς τοιοῦτος δὲ ἐτιμήθη καὶ διὰ κληροδοτήματος ὑπὸ τοῦ Μακεδόνο Ἐθνικοῦ Ἐδεργέτου Κων. Βελλίου Βαρόνου.

σ. 2 Ἐν ὀνόματι τῆς μνήμης τῶν ἡρωικῶν προπατόρων μας διαμαρτυρόμεθα ἐντόνωσ διὰ τὴν πλήρη ἐξαφάνησιν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου Δήμου | μας καὶ ἰκετεύομεν τὴν Σὴν Κυβέρνησιν ὅπως, τροποποιῶσα τὸ εἰρημένον Βασιλικὸν Διάταγμα ἀναγνωρίσῃ ὡς Κοινότητα τὸν συνοικισμὸν «Ἄνω Πέλλη», ἔχουσαν ἐκ τοῦ Νόμου τὸ δικαίωμα, ὡς Πρωτεύουσα Δήμου, ὑπαγάγῃ δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τὸν συνοικισμὸν Κάτω Πέλλη ὡς ἀναπόσπαστον τμῆμα αὐτῆς.

Εὐπειθέστατοι Οἱ Μακεδόνες δημόται Ἄνω Πέλλης καὶ Κάτω Πέλλης

8

1ον. Διότι αὕτη εἶνε μόνιμος συνοικισμὸς καὶ ὄχι συνοικία ὅπερ ἐπισήμως ἀποδεικνύεται α) Διὰ σειρᾶς νόμων καὶ Βασιλ. Διαταγμάτων καὶ Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τὸ 1835-1916. β) Δι' ἐπισήμων φορολογικῶν διπλοτύπων, εἰσπράξεως ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν κατοίκων Νέας ἢ Ἄνω Πέλλης καὶ πλείστων ἄλλων ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ γ) ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπισήμου ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους.

2ον. Διότι ἔχει Σχολεῖον ὁμώνυμον τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. 3ον. Διότι ἔχει πληθυσμὸν ἀπὸ τὴν τελευταίαν ἐπίσημον ἀπογραφὴν περὶ τοὺς 1.000 κατοίκους καὶ 4ον. Διότι εἶνε ἔδρα τοῦ τέως Δήμου Νέας Πέλλης, ὃν καθ' ὅλοκληρίαν ὑπεκατέστησεν. Ἐπειδὴ ὁ Συνοικισμὸς ἡμῶν Νέας ἢ Ἄνω Πέλλα (συννοικισμὸς ἀποίκων Μακεδόνων) εἶνε ἱστορικὸς καὶ προνομιοιοῦχος, ἱστορικὸς μὲν διότι ἢ ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἀταλάντην Τουρκομαχαλᾷ ἀποκατάστασις τῶν προγόνων ἡμῶν ἐγένετο λόγῳ τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξα-

φ. 2 τήσιας τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἱερὸν ἀγῶνα, οἵτινες πρόγονοι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὴν γενέτειραν (ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1835 Βασιλ. Διατάγματος τῆς Ἀντιβασιλείας τοῦ ἀειμνήστου Ὁθωνος / καὶ τῆς ἀπὸ 23 Ἰβρίου 1839 ἀποφάσεως τῆς Βασ. Γρομματείας). Προνομοιοῦχος δὲ α) Διότι εἶνε κύριος τοῦ παρὰ τὴν Ἀταλάντην «Τουρκομαχαλαῶ» μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ πολυτίμου πηγῆς ὕδατος β) Διότι τυγχάνει κάτοχος κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Μακεδόνο^ς Βέλλιου ἀξίας σημερινῆς 340.000 δραχμῶν (ἄρα τεῦχος κληροδοτήματος Ὑπουργείου ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως σελ. 45-49 καὶ γ) Διότι τυγχάνει κάτοχος πολυτίμου βιβλιοθήκης τοῦ αὐτοῦ ἀειμνήστου Βέλλιου (κατὰ τὸ ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 3509 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1841 Βασιλ. Διάταγμα).

9

Ἄριθ. 297

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Λαμῖα Πρωτοδικῶν

Διὰ ταῦτα

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα

Διατάσσει.

Α'. Νὰ διαγραφῶσιν ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου Νέας Πέλλης οἱ ἐξῆς.

1) Κόκκινος Δημήτριος Ἀθανασίου κάτοικος ἤδη Πειραιῶς καὶ οἱ ἐξῆς ὡς ἀποβιώσαντες.

Ἀἴξων ἀριθμὸς	Ἄριθμὸς Μητρώου	Ἐπώνυμον	Ὄνομα	ὄνομα πατρὸς	ἡλικία	κατοικία
1	136	Κόκκινος	Ἀθανάσιος	Δημήτριος	—	Νέα Πέλλη
2	49	Γεωργούσης	Ἰωάννης	Μιχαήλ	—	» »
3	121	Καρέντζος	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	—	» »
4	273	Πολυχρόνης	Δημήτριος	Ἀριστὸς	—	» »
5	65	Δουμπιώτης	Θωμᾶς	Βασίλειος	—	» »
6	202	Μουστάκας	Ἡλίας	Ἀ.	—	» »
7	258	Παπαλεξανδρῆς	Βασίλειος	Ἀλέξανδρος	—	» »
8	282	Σαμαρᾶς	Δημήτριος	Δημήτριος	—	» »

Β'. Νὰ ἐγγραφῶσιν ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ οἱ ἐξῆς.

1	291	Βουρδονικόλας	Γεώργιος	Λεωνίδας	29	Νέα Πέλλη
2	243	Γεωργοσόπουλος	Ἐμμανουήλ	Μιχαήλ	34	» »
3	309	»	Εὐάγγελος	»	28	» »
4	337	Δράμαλης	Γεώργιος	Λεωνίδας	25	» »
5	403	Ἐλευθεριάδης	Στέφανος	Ἀλέξανδρος	22	» »
6	373	»	Ἀγησίλαος	»	24	» »

	7	356	Θωμαΐδης	Νικόλαος	Ἰωάννης	25	Νέα Πέλλη
	8	299	Κόντος	Παντελῆς	Πάτροκλος	28	» »
	9	259	Κοντογεῶργος	Λουκᾶς	Γεώργιος	32	» »
	10	372	Κακλαμάνης	Λουκᾶς	Εὐστάθιος	24	» »
	11	294	Κυριακὸς	Περικλῆς	Σωτήριος	29	» »
φ. 2	12	32	Κουτρούμπας	Νικόλαος	—	70	» »
	13	321	»	Κων/νος	Νικόλαος	27	» »
	14	300	Κοντογεῶργος	Τριαντά/λος	Γεώργιος	28	» »
	15	315	Καραγιαννόπουλος	Ἰωάννης	Ἀνδρέας	27	» »
	16	323	Μπέροδος	Γεώργιος	Ἀγγελῆς	26	» »
	17	327	Ματθαῖος	Ἀνάργυρος	Κων/νος	24	» »
	18	252	»	Γεώργιος	»	26	» »
	19	305	»	Παντελῆς	»	28	» »
	20	369	Παπάζογλους	Σπυρίδων	Ἰωάννης	24	» »
	21	43	Παπαθανασίου	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	66	» »
	22	304	Παπαθανασίου	Δημήτριος	Χαράλαμπος	28	» »
	23	344	Παναγόπουλος	Παῦλος	Δημήτριος	25	» »
	24	325	Παπάζογλους	Ἡλίας	Ἰωάννης	26	» »
	25	293	Πολύζος	Βασίλειος	Στάμος	29	» »
	26	239	Παναγόπουλος	Παναγιώτης	Δημήτριος	35	» »
	27	314	Σουροπάνης	Κων/νος	Ἰωάννης	27	» »
	28	280	Σαμαρᾶς	Γεώργιος	Ἀγγελῆς	30	» »
	29	271	Σουλτανόπουλος	Γεώργιος	Ἀναστάσιος	31	» »
	30	285	»	Ἀνάργυρος	»	30	» »
	31	317	»	Ἀγγελῆς	»	27	» »
	32	288	Τετριμέλης	Κων/νος	Νικόλαος	29	» »
	33	307	Τσαγκόπουλος	Λάμπρος	Ἀθανάσιος	28	» »
	34	273	Χαράλαμπος	Πανάγος	Εὐθύμιος	31	» »

Ἔγγραπτέοι Πρόσφυγες

	35	79	Ἀνδρεάδης	Ἀνδρέας	Ἀπόστολος	36	» »
	36	45	Ἀνδρανούδης	Ἀναστάσιος	Ἀνδρώνης	60	» »
	37	107	Ἀλβανίδης	Παναγιώτης	Βαΐτσης	68	» »
	38	8	Ἀνδρανούδης	Ἀνδρώνης	Δ.	31	» »
	39	76	Βασιλικούδης	Ἀπόστολος	Ζήσης	46	» »
	40	88	Βλασάκης	Χριστόδουλος	Α.	67	» »
	41	15	»	»	Β.	36	» »
	42	106	»	Γεώργιος	Β.	26	» »
φ. 3	43	102	Γκλαπέντης	Παρασκευᾶς	Χριστόδουλος	65	» »
	44	81	Γιατοΐδης	Κων/νος	Χριστόδουλος	34	» »

45	46	Γρηγοριάδης	Ἐπίσκοπος	Γεώργιος	48	Νέα Πέλλα	
46	1	Γκουτίδης	Μαργαρίτης	Σ.	32	» »	
47	57	Γκαντούδας	Ἰωάννης	Παναγιώτης	57	» »	
48	97	Γιατσίδης	Κων/νος	Γεώργιος	48	» »	
49	18	Γρηγοριάδης	Γρηγόριος	Γεώργιος	52	» »	
50	35	Γκισούρης	Γεώργιος	Π.	50	» »	
51	100	Γκάλιον	Χριστόδουλος	Γεώργιος	68	» »	
52	72	Γκουντίδης	Δημήτριος	Κων/νος	36	» »	
53	25	Γρηγοριάδης	Ἀθανάσιος	Δ.	58	» »	
54	2	Γιαννούδης	Κων/νος	Ἰ.	39	» »	
55	62	Γιατσούδης	Χριστόδουλος	Κων/νος	65	» »	
56	73	Γρηγοριάδης	Ἀθανάσιος	Γ.	44	» »	
57	64	Δαληντσάτης	Τριαντάφυλλος	Ἐπίσκοπος	45	» »	
58	61	Καλημέρης	Ἐπίσκοπος	Δημ.	44	» »	
59	96	Καλημέρης	Νικόλαος	Ἀθ.	43	» »	
60	22	»	Κων/νος	Δ.	21	» »	
61	32	Καμπίνης	Κων/νος	Χ.	55	» »	
62	33	Καλημέρης	Κων/νος	Δημ.	45	» »	
63	86	»	Νικόλαος	Α.	39	» »	
64	40	Κυρατζής	Παναγιώτης	Γεώργιος	75	» »	
65	10	Κυρανᾶς	Ἐπίσκοπος	Α.	61	» »	
66	69	Κυρασνούδης	Δημήτριος	Ἀντώνιος	22	» »	
67	89	Καλημέρης	Ἐπίσκοπος	Κων/νος	44	» »	
68	61	Μητρούδης	Δῆμος	Γ.	72	» »	
69	105	Νιμιζούδης	Κων/νος	Π.	21	» »	
70	104	»	Μόσχος	Π.	40	» »	
71	12	Νιαούδης	Ἐπίσκοπος	Χρ.	36	» »	
72	85	Ντινίδης	Παναγιώτης	Δ.	47	» »	
73	47	»	Ἐπίσκοπος	Σ.	43	» »	
74	67	Πεχλιβάνης	Παναγιώτης	Δ.	24	» »	
75	56	Πεταλᾶς	Παναγιώτης	Α.	21	» »	
φ. 4	76	54	Πεταλᾶς	Ἐπίσκοπος	Ἰωάννης	18	» »
	77	91	Παπαδόπουλος	Παναγιώτης	Κ.	46	» »
	78	55	Πεταλᾶς	Ἰωάννης	Ἐπίσκοπος	26	» »
	79	4	Παναγιωτούδης	Ἀγγελῆς	Π.	64	» »
	80	78	Συρόπουλος	Παναγιώτης	Πασχάλης	44	» »
	81	101	Στερίπης	Ἐπίσκοπος	Σ.	60	» »
	82	6	Συγγέλος	Ἐπίσκοπος	Γ.	58	» »
	83	74	Σταυρόπουλος	Σταῦρος	Ἀναστά(ιος)	21	» »
	84	29	Στεργίου	Παναγιώτης	Στέργιος	56	» »

85	41	Ταμβάκης	Κων/νος	Τριαντά/λος	40	Νέα Πέλλη
86	43	Τσαγγίδης	ἢ Κυριακόπουλος	Δῆμος	37	» »
87	39	Τσαφούδης	Βενέτης	Α.	58	» »
88	24	Τσαγκνίδης	Ἰωάννης	Α.	35	» »
89	23	Ταμπάκης	Τριαντάφυλλος	Κων/νος	68	» »
90	93	Τσαγγίδης	ἢ Κυριακόπουλος	Κων/νος	33	» »
91	94	Τσερκεζόπουλος	Γεώργιος	Κ.	23	» »
92	49	Φραγγίου	Ἀντώνιος	Νικόλαος	43	» »
93	99	Χαρικόπης	Γεώργιος	Κων/νος	41	» »
94	82	Χρυσολόγος	Ἀθανάσιος	Χριστόδ.	45	» »
95	68	»	Χριστόδουλος	Ἀπόστολος	78	» »

Γ'. Ν' ἀξιεθῆ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων ἐκλογέων ἢ ἡλικία κατὰ ἐν ἔτος καὶ Κηρύσσει τὸν κατάλογον τοῦτον ὀριστικόν.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Λαμῖα τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1920 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου τῇ 20 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος Γ. Δαρρωνᾶς

ὁ Ὑ/γραμματεὺς Ι. Λάππας

Ἔστι ἀκριβὲς ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 297 τοῦ 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας ἀφορῶσης τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τῆς Κοινότητος Νέας Πέλλης τοῦ ἔτους 1920.

Ἐν Λαμῖα τῇ 25 Σεπτεμβρίου

ὁ Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) ὑπογραφή δυσανάγνωστη

ἔθεωρήθη ἀθημερὸν

Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν

ὑπογραφή δυσανάγνωστη

ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤ. ΝΕΑΣ ΠΕΛΛΗΣ
 ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΟΚΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΦΩΚΙΔΟΣ
 Καταρτισθείς κατά τήν ἐν ἔτει 1915 γενομένην ἀναθεώρησιν αὐτοῦ
 Ἐν Λαμῖα, Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Κ.Ι. Μανρωειδῆ, 1915

Αὐτῶν Ἐκλογέων	Ἀριθμὸς Μητρώου Ἀρρένων	Τ ο ὄ ὤ Ἐ κ λ ο γ έ ω ς					Ἐπαιτώσα Διαμονή
		Ἐπώνυμον	Ὄνομα	Ὄνομα πατρὸς	Ἡλικία	Ἐπάγγελμα	
1	93	Ἀβραάμ	Νικόλαος	Κωνσταντῖνος	28	Δικηγόρος	Σέρραι
2	64	Ἀβραάμ	Ἀπόστολος	Θωμᾶς	60	Κρεατώλης	Ἄνω Πέλλα
3	1	Ἀβραάμ	Μιλτιάδης	Κωνσταντῖνος			»
4	33	Ἀβραάμ	Γεώργιος	Ἀπόστολος			»
5	74	Ἀβραάμ	Ἀλέξανδρος	Κωνσταντῖνος			»
6	843	Ἀγραδάς	Χρήστος	Ἀθανάσιος	40	Δικ. Κλητῆρ	»
7	193	Ἀγγελῆς	Ἰωάννης	Κωνσταντῖνος			»
8		Ἀθανασίου	Γεώργιος	Ἀθ. ἡ Κάκ.	67		»
9		Ἀθανασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀθανάσιος			»
10	141	Ἀθανασίου	Παῦλος	Παῦλος			»
11	15	Ἀλεξανδροπούλος	Ξενοφῶν	Ἀθανάσιος	65	Στρατιωτικὸς	»
12	353	Ἀλεξίου	Γεώργιος	Δημήτριος	37	Γεωργός	»
13	177	Ἀναστασίου	Γεώργιος	Ἰωάννης	48	Λεμβούχος	»
14		Ἀναστασίου	Ἀθανάσιος	Ἀναστάσιος	84	Κλητῆρ	»
15	210	Ἀναστασίου	Ἀθανάσιος		42	Γεωργός	»
16	210	Ἀναστασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀθανάσιος	42	»	»
17	174	Ἀναστασίου	Χρήστος	»	44	Ἐργάτης	»
18	284	Ἀναστασίου	Μιλτιάδης	»	37	»	»
19		Ἀναστασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀναστάσιος	79		»
20	10	Ἀναστασίου	Ἰωάννης	Ἀθανάσιος	36		»
21	473	Ἀναστασίου Ἡ Γατσωτ.	Εὐστάθιος	Γεώργιος	55	Ἐργάτης	»

Γρηγ. Βέλκος

52	1130	Γιαννόπουλος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	37	Ξυλονοργός	”Ανω Πέλλα
53	58	Γιαννόπουλος	Δημήτριος	”	31	”Εργάτης	”
54	53	Γιαννόπουλος	Κωνσταντίνος	”	67	”	”
55	178	Γούστης	Γεώργιος	Γεώργιος	48	Καφραπέλλης	Κάτω Πέλλα
56	157	Γκαϊδαντζής	”Ιωάννης	Δημήτριος	48	”Εργατικός	”Ανω Πέλλα
57	75	Γραμμένος	Νικόλαος	”Αντώνιος	29	”	”
58		Δημητρίου	Δημήτριος	Χ. Δημήτριος	75	”	”
59	576	Δημητρίου ή Χασιώτης	Βασίλειος	Κωνσταντίνος	40	Τσαρουχάς	”
60	219	Δημητρίου ή Γκουφ.	”Αθανάσιος	”Ιωάννης	61	”	”
61	35	Δημητρίου	Παναγιώτης	”Αλέξανδρος	33	”	”
62	44	Δήμου	Γεώργιος	Θ. Δήμιος	69	”	”
63	65	Διαμαντής	”Ιωάννης	Διαμαντής	66	”	”
64	283	Διαμαντής	”Αθανάσιος	”Ιωάννης	36	Γεωργός	”
65		Δουμπιώτης	Θωμάς	Βασίλειος	75	Κτηματίας	”
66		Δουμπιώτης	Κοσμάς	”Αστέριος	80	Στρατιωτικός	”
67		Δουμπιώτης	Δημήτριος	”Ιωάννης	45	Γεωργός	”
68		Δράμαλης	”Αθανάσιος	Λεωνίδας	28	”Εργάτης	”
69	219	”Ελενθεριάδης	”Αλέξανδρος	”		”Ελληνοδιόσκαλος	”
70	100	”Ελενθεριάδης	”Ηλίας	”Αλέξανδρος	26	Δικηγόρος	”
71	11	”Ελενθεριάδης	”Ελευθέριος	”	27	”Υπάλληλος	”
72	14	”Ελενθεριάδης	”Ιωάννης	Βασίλειος	36	”	”
73	61	”Εμμανουήλ	Γεώργιος	”Εμμανουήλ	31	”	”
74	61	”Εμμανουήλ	”Εμμανουήλ	Γεώργιος	30	”	”
75	24	”Εμμανουήλ	”Εμμανουήλ	”	27	Σιδηροοργός	”
76	4	”Εμμανουήλ	Κωνσταντίνος	”	35	Γλύπτης	”
77		”Εμμανουήλ	Γεώργιος	”	28	Καφαρωγυεύς	”
78	765	”Εξαρχος	”Αθανάσιος	Κωνσταντίνος	36	”Εμπορος	”
79	791	Ζαΐτης	”Ανδρέας	”Αλέξανδρος	43	Καφαρωγυεύς	”
80	918	Ζαΐτης	”Ιωάννης	”	40	Σανδαλοποιός	”
81		Ζάχαρης	Νικόλαος	Ζάχαρης	74	Γεωργός	”

82	835	Ζάχαρης	Χαρολάμπος	Ζάχαρης	59	»	»	»
83	834	Ζάχαρης	» Ιωάννης	» Αργύριος	41	»	»	»
84		Ζάχαρης	Δημήτριος	Νικόλαος	42	»	»	»
85	171	Ζαχαλής	Βασίλειος	Στοιρνάρας	75	»	»	»
86	1073	Ζεκενές	Νικόλαος	Λάμπρος	69	»	»	»
87	10	Ζεκενές	Ευστάθιος	Νικόλαος	38	»	»	»
88		Ζεκενές	Δάμπρος	»	36	»	»	»
89		Ζεκενές	Δημήτριος	»	30	»	»	»
90		Ζέβρας	Δημήτριος	Γ. Ζέβρας	105	»	»	»
91		Ζήσης	Παπαθανάσιος	Παπαζήσιμος	91	»	»	»
92		Ζήσης	Παπαϊωάννης	»	93	»	»	»
93	63	Ζήσης	Παπαδόστολος	»	89	»	»	»
94	154	Ζήσης ή » Αθανασίου	Ζήσης	Γεώργιος	31	»	»	»
95		Ζηβοκώστας	» Ιωάννης	Κωνσταντίνος	32	»	»	»
96	237	» Ηλιάδης	Γεώργιος	» Ηλιάδης	95	»	»	»
97	1144	Θεοφανόπουλος	Μιχαήλ	Φίλιππος	65	»	»	»
98		Θεοφανόπουλος	Φίλιππος	Μιχαήλ	37	»	»	»
99	22	Θεοφανόπουλος	» Απόστολος	»	29	»	»	»
100	447	Θεοχάρης	Κωνσταντίνος	» Ιωάννης	36	»	»	»
101	570	Θεοφίλου	Γεώργιος	Θεοφίλος	60	»	»	»
102		Θωμάδης	» Ιωάννης	Θ.	50	»	»	»
103		» Ιωάννης	» Ιωάννης	Βασίλειος	83	»	»	»
104		» Ιωάννου	» Ηλίας	Στέφανος	73	»	»	»
105		» Ιωάννου	Βασίλειος	» Ιωάννης	105	»	»	»
106		» Ιωάννου	Διαμαντής	»	88	»	»	»
107		» Ιωάννου	Νικόλαος	»	101	»	»	»
108		» Ιωαννίδης	Βασίλειος	» Ιωαννίδης	82	»	»	»
109	70	Κατσιλίδης	» Αλέξανδρος	Κατσιλίδης	90	»	»	»
110	86	Καλόγηρος	» Αθανάσιος	Μιχαήλ	61	»	»	»
111		Καρατάσος	Κωνσταντίνος	Δημήτριος	60	»	»	»

142	Κόκκινος	Βασίλειος	Νικόλαος	29	Έμπορος	Άνω Πέλλα
143	Κόκκινος	Δημήτριος	Βασίλειος	40	»	»
144	Κοιτογεώργος	Βασίλειος	Άθανάσιος	44	Ποιμήν	»
145	Κοιτογεώργος	Δημήτριος	Τριαντάφυλλος	43	»	»
146	Κοιτογεώργος	Ναούμ	Άθανάσιος	46	Έργατης	»
147	Κοιτογεώργος	Γεώργιος	Τριαντάφυλλος	52	Ποιμήν	»
148	Κοιτογεώργος	Βασίλειος	»	49	»	»
149	Κοιτογεώργος	Ταξιάρχης	»	53	Έργατης	»
150	Κόντος	Δημήτριος	Πάτροκλος	28	Υποδηματοπ.	»
151	Κόντος	Άκκιβιάδης	»	27	Φοιτητής	»
152	Κόντος	»	»	36	Έμπορος	»
153	Κόντος	Κωνσταντίνος	»	37	Δημοδιδάσκαλος	»
154	Κόντος	Γωάννης	Κόντος	70	Κτηματίας	»
155	Κοταζήκος	Πάτροκλος	Κόντος	52	Υπάλληλος	Λαμία
156	Κομπούρας	Άναστάσιος	Νικόλαος	70	Άμπελοργός	Άνω Πέλλα
157	Κοσμάς	Άνδρόνικος	Παναγιώτης	75	»	»
158	Κολόμβος	Άπόστολος	Κοσμάς	75	»	»
159	Κολτζής	Γωάννης	Κολόμβος	89	»	»
160	Κουτρούμπας	Χρήστος	Βασίλειος	32	Οίνοπώλης	»
161	Κουτρούμπας	Δημήτριος	Ευστάθιος	67	Έργατικός	»
162	Κουτσομίτης	Ευστάθιος	Νικόλαος	29	Γεωργός	»
163	Κωνσταντίνου	Γωάννης	Δημήτριος	41	»	»
164	Κωνσταντίνου	Άναστάσιος	Κωνσταντίνος	90	»	»
165	Κωνσταντίνου	Μιχαήλ	»	92	»	»
166	Κωνσταντίνου	Νικόλαος	»	90	»	»
167	Κώνστας	Άθανάσιος	Νικόλαος	30	Έμπορος	»
168	Κώνστας	Βασίλειος	Χριστόδουλος	53	Έργατης	»
169	Κουρούπης	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	80	Ποιμήν	»
170	Κουρούπης	Άναστάσιος	Γεώργιος	65	»	»
171	Κυριαζής	Νικόλαος	»	63	»	»
		Γεώργιος	Κηφίτης	52	Στρατιωτικός	»

172	Κοιτσάκης	Κωνσταντίνος	Νικόλαος	37	Τσαρονχάς	'Ανω Πεέλλη
173	Αΐζος	Δημήτριος	Στέργιος	36	'Εργάτης	"
174	Αΐζος	'Ανδρέας	"	31	Μάγειρος	"
175	Αΐζος	'Αλέξανδρος	Δήμος	68	Στρατιωτικός	"
176	Λαζάρου	Γρηγόριος	Χ. Λαζάρου	104		"
177	Αναφάς Δ.	Μιχαήλ	Αναφάς	77		"
178	Αμπεργιάννης	Δημήτριος	'Ιωάννης	57		"
179	Λιαούσης Π.	Γεώργιος	Λιαούσης	87	'Ασβεστοποιός	"
180	Λιόλιος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	43	Ξυλουργός	"
181	Λιόλιος	'Ιωάννης	Κ.	36		"
182	Λουκοβίτης	Λουκάς	Δημήτριος	37	'Εργάτης	"
183	Λουκοβίτης	Γεώργιος	"	42	"	"
184	Λουκάς	'Αστέριος	Λουκάς	101		"
185	Λεπρασίτης Π.	'Ιωάννης	Λεπρασίτης	85	'Εργάτης	"
186	Μαμαλέτος	'Ελενθέριος	Λεωνίδας	44	Δημ. Εισπρακτ.	"
187	Μαμαλέτος	Βασίλειος	"	27	'Εμπορος	"
188	Μανώλης	'Ιωάννης	'Εμμανουήλ	84		"
189	Μαλισόβας	Χρήστος	Ευστάθιος	32	Τσαρονχάς	"
190	Μαντάς	'Αναστάσιος	'Αθανάσιος	47	Λεμβούχος	"
191	Μαντάς	'Ηρακλής	Νικόλαος	73	'Αμπελονηγρός	"
192	Μαντάς	Νικόλαος	'Ηρακλής	39	'Εργάτης	"
193	Μαντάς	Γεώργιος	"	33		"
194	Μάκοι	'Αθανάσιος	'Ιωάννης	47	Ξυλουργός	"
195	Μανθοβονιώτης	Μάρκος	Μανθοβον.	95		"
196	Μανούσης	Γεώργιος	Μανούσης	94	Διδάσκαλος	"
197	Ματθαίον	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	63	'Επιχειρηματίας	"
198	Μιχαήλ	Γεώργιος	'Ιωάννης	45	Ράπτης	"
199	Μιχαήλ	Δημήτριος	Μιχαήλ	84		"
200	Μίγκας	Κωνσταντίνος	Γ. Μίγκας	85		"
201	Μολότσος	Νικόλαος	'Εμμανουήλ	42	Δημοδιδάσκαλος	'Αταλάντη

202	Μουστάκας	Ήλιος	Α.	79	Ύνω Πέλλα
203	Μουστάκας	Δημήτριος	Γ.	54	»
204	Μουστάκας	Δημήτριος	΄Ιωάννης	67	»
205	Μπαρμπούνης	΄Ηλιος	Παναγιώτης	54	Ποιμήν
206	Μπαρμπούνης	Γεώργιος	»	44	»
207	Μπακάρας	΄Ιωάννης	΄Αργύριος	61	΄Εργατικός
208	Μπαλάρας	Πέτρος	Ευάγγελος	44	Σιδηροσφύρος
209	Μπαύτσος	Τριαντάφυλλος	Μπαύτσος	95	»
210	Μπαύτσος	Κυριάκος	Μπαύτσος	90	»
211	Μπαϊρακτάρης	Κωνσταντίνος	Τριαντάφυλλος	40	΄Αγροφύλαξ
212	Μπαμπλαδίμης	Λουκάς	Κωνσταντίνος	47	Γεωργός
213	Μπαράτης	΄Αθανάσιος	Σπύρος	45	Δικηγόρος
214	Μπίρος	Θεόδωρος	Γρηγόριος	65	»
215	Μπιζέτας	΄Ιωάννης	΄Αστέριος	40	»
216	Μουταφές Γ.	Σταμάτης	Μουταφές	82	»
217	Μαντακιζίνος	Γεώργιος	Κωνσταντίνος	105	»
218	Μαντακιζίνος	Κωνσταντίνος	Μαντακιζίν.	105	»
219	Μάκου	΄Ιωάννης	Θ. Μάκου	105	»
220	Νάνος	Χρήστος		68	»
221	Νανίδης	Δημήτριος	Νανίδης	86	»
222	Νίκου	΄Απόστολος	Γεώργιος	41	»
223	Νίκου	Μιλτιάδης	Νικόλαος	81	Κτηματίας
224	Νίκου	΄Ιωάννης	Μιλτιάδης	36	Δεμβούχος
225	Νικολάου	Μιχαήλ	΄Ιωάννης	55	΄Εργάτης
226	Νικολάου	΄Ιωάννης	Μιχαήλ	26	Ξυλοσφύρος
227	Νικολάου	Δημήτριος	Νικόλαος	91	»
228	Νικολάου	΄Ιωάννης	»	80	»
229	Νικολής	Γεώργιος	»	107	»
230	Νικολής	Νικόλαος	Γεώργιος	79	»
231	Ντέβας	΄Απόστολος	΄Αθανάσιος	36	Δικηγόρος

232	53	Ντέρας	Νικόλαος	'Αθανάσιος	32	Ξυλέμπορος	'Ανω Πεέλλη
233		Νταβέλας	Δημήτριος		77	'Αργωεύς	»
234	32	Ντισιώτας	Νικόλαος	'Αριστείδης	33		»
235	185	Ξενιάς	Βασίλειος	Χρήστος	47	Δημοδιδάσκαλος	»
236		Οικονόμου	Κωνσταντίνος	Γ. Οικονόμου	86		»
237	209	Πάπας	Δημήτριος	Μιχαήλ	43	Λεμβοῦχος	Κάτω Πεέλλη
238	38	Παναγόπουλος	Δημήτριος	Παναγιώτης	68		'Ανω Πεέλλη
239	92	Παναγόπουλος	Παναγιώτης	Δημήτριος	29	Ράπτης	»
240		Πανσόπουλος	Χαρίσης	'Ιωάννης	95		»
241		Παπαδόπουλος	'Αθανάσιος	Παπαδόπουλ.	91		»
242		Πάπας	Δημήτριος	Πάπας	94	'Ιατρός	»
243		Παπαεμμανουήλ	'Ιωάννης	Κωνσταντίνος	95		»
244		Παπαεμμανουήλ	Κωνσταντίνος	'Εμμανουήλ	95		»
245		Πανταζής	Κωνσταντίνος	'Ιω. Πανταζής	80		»
245		Παταμχαρήλ	Πέτρος	Μιχαήλ	100		»
246		Παναγιώτου	Στέργιος	Παναγιώτης	105		»
247		Παποτσιής	Γρηγόριος	Παποτσιής	98		»
248	151	Παπαδόπουλος	Σωτήριος	Κυριαζής	52	'Ελληροδιδάσκαλος	»
249	570	Παπαθεοχάρης	'Ιωάννης	Σ.	54	Ράπτης	»
250	205	Παπαθεοχάρης	Γεώργιος	'Ιωάννης	32	Σιδ. δ'άλληλος	»
251	499	Παπαζοργίος	'Ιωάννης	'Αθανάσιος	51		»
252	A.N.	Παπαζοργίος	»	'Οδυσσεύς	29	'Εργάτης	»
253	349	Παπαζοργίος	'Οδυσσεύς	'Αθανάσιος	58	»	»
254	568	Παπαθανασίου	Χαράλαμπος	Χαράλαμπος	54	'Απόστρατος	»
255		Παπαναγιώρου	Λουκάς	'Ανάργυρος	76	Μολοθρός	»
256	89	Παπαναγιώρου	Νικόλαος	Λουκάς	36	»	»
257	199	Παύλου ή Καθαρός	Δημήτριος	Παύλος	67	'Εργάτης	»
258	218	Παπαλεξανδρής	Βασίλειος	'Αλέξανδρος	67	»	»
259	130	Πέτρου	Κωνσταντίνος	Αάζος	59	Ράπτης	»
260	149	Πέτρου	Πέτρος	A.	53		»

261	Πέτρον	΄Αλέξανδρος	Ευθύμιος	42	Κτηματίας	΄Ανω Πέλλη
262	Πολύζος	Βασίλειος	΄Ιωάννης	63	Καφφεπώλης	»
263	Πολύζος	Δημήτριος	Κωνσταντίνος	54	΄Εργάτης	»
264	Πολύζος	Χρήστος	»	41	»	»
265	Πουναράδουλος	Χρήστος	΄Ιωάννης	46	΄Εμπορος	»
266	Πουναράδουλος	Δημήτριος	»	44	»	»
267	Πουράδουλος	Βασίλειος	΄Απόστολος	58	»	»
268	Πουράδουλος	Κωνσταντίνος	΄Εμμανουήλ	48	΄Υπάλληλος	»
269	Πουράδουλος	΄Ιωάννης	»	44	»	»
270	Πουράδουλος	Δημήτριος	»	52	Δικηγόρος	»
271	Πολιού	΄Ιωάννης	Πηλεις	81	»	»
272	Πολυμέρου	Κωνσταντίνος	΄Αναστάσιος	62	Στρατιωτικός	»
273	Πολυφρόνης	Δημήτριος	΄Αριστός	53	Κρεοπωλίας	»
274	Πρέφας	Γεώργιος	Πρέφας	98	»	»
275	Πρασόπουλος	Θεοχάρης	΄Ιωάννης	85	»	»
276	Πρασόπουλος Θ.	΄Ιωάννης	Πρασόπουλος	84	»	»
277	Ραχαήλ;	΄Αλέξανδρος	Γεώργιος	64	»	»
278	Ρήγας	Κωνσταντίνος	Ρήγας	91	Κτηματίας	»
279	Ρήγας	Ρήγας	΄Αγγελος	50	»	»
280	Ριζομάρκος	Λουκάς	»	73	΄Εργάτης	Κάτω Πέλλη
281	Ριζομάρκος	Κωνσταντίνος	Λουκάς	40	Διδάσκαλος	΄Ανω Πέλλη
282	Σαμαράς	΄Αγγελής	Δημήτριος	60	Σαγματοποιός	»
283	Σάτης	΄Αθανάσιος	Σάτης	75	»	»
284	Σαπουνάς	Ζήσης	΄Ιω. Σαπουνάς	100	Τέκτων	»
285	Σαπουνάς	Μιλτιάδης	Σαπουνάς	75	»	»
286	Σαρακαντζής	Σταύρος	Γ. Σαρακαντ.	80	»	»
287	Σίμου η Χασάνδρας	Νικόλαος	Γεώργιος	72	΄Εργάτης	»
288	Σίμου η Χασάνδρας	Δημήτριος	Νικόλαος	39	»	»
289	Σομαριάτας	Στέφανος	»	42	Δικηγόρος	»
290	Σουλάτος	Βασίλειος	Ευστάθιος	74	Μουσικός	»

291	73	Σουλάνιος	'Αθανάσιος	Ευστάθιος	70	Ποιμήν	'Ανω Πέλλα
292		Σουλτανόπουλος	Γεώργιος	Θωμάς	26	Γεωργός	"
293		Σουλτανόπουλος	Βασίλειος	'Αναστάσιος	26	"	"
294		Σουλτανόπουλος	Νικόλαος	"	29	"	"
295	720	Σουλτανόπουλος	Γεώργιος	Δημήτριος	48	"	"
296	329	Σουλτανόπουλος	Θωμάς	"	63	Τέκτων	"
297	191	Σουλτανόπουλος	'Αναστάσιος	"	70	Μυλωνθός	"
298	116	Σκόνδρας	Νικόλαος	'Αθανάσιος	55	Στρατιωτικός	"
299	271	Σκοτίδας	Δημήτριος	Γεώργιος	37	'Εργατικός	"
300	168	Σκοτίδας	Λουκάς	"	65	"	"
301	82	Σκοτίδας	'Αθανάσιος	'Ιωάννης	29	Σανδαλοποιός	"
302	615	Σκορδάς	'Ανδρέας	Κωνσταντίνος	47	Σιδηροργός	"
303		Στονηράς	Γεώργιος	Δημήτριος	70	Κουρδός	"
304	41	Στυλοδόχος	Κωνσταντίνος	'Ιωάννης	60	'Υπάλληλος	"
305	40	Στυλοδόχος	Νικόλαος	Δημήτριος	65	Στρατιωτικός	"
306		Στουρνάρας	'Αθανάσιος	Στουρνάρας	79	"	"
307		Σταμπόπουλος	Κωνσταντίνος	Σταματόπ.	107	"	"
308		Στεφάνου	Μόσχος	Στέφανος	107	"	"
309		Σταματίου	Σαράντης	Σταμάτης	95	"	"
309	272	Στεργιανιάκος	Βασίλειος	Δημήτριος	37	'Υποδηματοποιός	"
310	572	Σπύρου ή Συμεών	'Ιωάννης	Σπύρος	43	Τσαφουχάς	"
311	19	Συμεών	Δημήτριος	"	36	"	"
312	A.N.	Συρόπουλος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	29	Φοιτητής	"
313		Σύλας	'Ιωάννης	Σύλας	95	"	"
314		Σύλας	Θεόδωρος	'Ιω. Σύλας	85	"	"
315		Στεργίου	Παρίσης	Στέργιος	80	"	"
316	120	Στηφρίου	'Ιωάννης	Γεώργιος	50	'Εργατικός	"
317		Τάλας	'Απόστολος	Τάλας	95	"	"
318		Τέλιος X. Β.	Γεώργιος	Τόλης	80	"	"
319	78	Τετριμέλης	Σταύρος	Νικόλαος	73	Ποιμήν	"

320	Τετριμέλης	652	Αθανάσιος	Σταύρος	45	Έργατης	Ανω Πέλλα
321	Τετριμέλης	370	Δημήτριος	Νικόλαος	28	»	»
322	Τίγκας		Κωνσταντίνος	Ιωάννης	95	»	»
323	Τιστάς		Σταύρος	Τιστάς	85	»	»
324	Τίγγελης	699	Χρήστος	Γεώργιος	47	Έργατης	»
325	Τζαβέλης	242	Βασίλειος	Χρήστος	43	Γεωργός	»
326	Τζαβέλης	216	Δημήτριος	»	44	»	»
327	Τζαβέλης	288	Γεώργιος	Δημήτριος	37	Τσαφονχάς	»
328	Τσακίρης	A.N.	Ιωάννης	Αργύριος	33	Τηλεγραφεργής	»
329	Τσάμης	990	Αργύριος	Ιωάννης	36	»	»
330	Τσατσαφώνης		Δημήτριος	Τσατσαφών.	95	»	»
331	Τσατσαφώνης		Βασίλειος	Ιωάννης	105	»	»
332	Τσάμης	50	Ιωάννης	»	57	Στρατιωτικός	»
333	Τσάπαλης	34	Γεώργιος	Δημήτριος	36	Γεωργός	»
334	Τσάπαλης	1117	Ξενοφών	Αθανάσιος	38	Έργατης	»
335	Τσάπαλης	697	Κωνσταντίνος	»	50	»	»
336	Τσοπανάκος	193	Δημήτριος	Αναστάσιος	67	»	»
337	Τσοπανάκος	103	Αθανάσιος	Δημήτριος	34	»	»
338	Τσοπανάκος		Νικόλαος	»	30	»	»
339	Τσοπανάκος		Ιωάννης	»	27	Γεωργός	»
340	Τσολάκης	126	Δημήτριος	Αργύριος	57	Έργατης	»
341	Τσολάκης	171	Βασίλειος	»	44	Φοιτητής	»
342	Τσολάκης	173	Αριστοτέλης	»	48	Έργατης	»
343	Τριπίτσας	179	Νικόλαος	Δημήτριος	43	»	»
344	Τριπίτσας	776	Δημήτριος	»	35	Ιδιώτης	»
345	Τριανταφυλλίδης		Δημήτριος	Γεώργιος	85	»	»
346	Τσικόπουλος	188	Γεώργιος	Κωνσταντίνος	48	Δικηγόρος	Αταλάνη
347	Τσικόπουλος	189	Γεώργιος	Ιωάννης	48	Σιδηροεργός	Ανω Πέλλα
348	Τσικόπουλος	31	Νικόλαος	Βασίλειος	44	»	»
349	Τσικόπουλος	192	Γεώργιος	»	45	Ελληνοδιδάσκαλος	»

350	Τρικαλιώτης	Μιχαήλ	Τ.	33	Γεωργός	Ἕως Πέλλη
351	Τρικαλιώτης	Κωνσταντῖνος	Νικόλαος	48	Ἐπιχειρηματίας	Ἕ Αταλάντη
352	Ταυταλιάρκας	Δημήτριος	Κανέλος	107		Ἕ Ἄνω Πέλλη
353	Φιλιππόπουλος	Γεώργιος	Φιλιππόπουλος	85	Ἕ Εργατικός	»
354	Φραγκίστας	Δημήτριος	Κ. Φραγκίστας	107	»	»
355	Χαράλαμπος	Νικόλαος	Ευθύμιος	27	Ποιμὴν	»
356	Χαρίσης	Χρήστος	Χαρίσης	85	»	»
357	Χατζόπουλος	Δημήτριος	Θ. Χατζόπουλος	94	Σκντοτόμος	»
358	Χατζῆς	Νικόλαος	Χρήστος	40	Ἕ Εργάτης	»
359	Χαράλαμπος Γιάννης	Ἕ Ιωάννης	Νικόλαος	28	Ποιμὴν	»
360	Χειμάρας	Σπύρος	Στέφανος	42	»	»
361	Χιμεντὸς	Κωνσταντῖνος	Βασίλειος	47	Κρεσπώλης	»
362	Χλωρογιάννης	Κωνσταντῖνος	Ἕ Ιωάννης	60	Γεωργός	»
363	Χλωρογιάννης	Ἕ Ιωάννης	Κωνσταντῖνος	30	»	»
364	Χλωρογιάννης	Ἕ Ἀνδρέας	»	26	»	»
365	Χριστοδούλου	Ἕ Ἀντώνιος	»	44	»	»
366	Χριστόπουλος	Δημήτριος	Χριστόπουλος	84	Γεωργός	»
367	Χρήστου	Χρήστος	Βασιλικός	75	Πλοίαρχος	»
368	Χριστόπουλος	Τριαντάφυλλος	Ἕ Ἀθανάσιος	58	»	»
369	Χωραφῆς	Λεμονῆς	Χωραφῆς	105	»	»
370	Χωραφῆς	Ἕ Ἀθανάσιος	»	105	»	»

Γρηγ. Βέλκος

Ἕ Ὁ παρῶν ἐκλογικὸς κατάλογος καταρτίσθη συμφώνως μετὰ τὴν ἐπὶ ἁριθμ. 68 τοῦ 1915 ἀπόφασιν τῶν ἐν Λαμιάς Προσποδικῶν

Ἕ Ἐν Λαμιά τῆς Ἰανουαρίου 1915

Ἕ Ὁ Πρόεδρος
(Τ.Σ.) ΑΝΤ. ΑΝΑΓΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἕ Ἐθεωρήθη Ἕ Ἐν Λαμιά τῆς 4 Μαΐου 1915

Ἕ Ὁ Πρόεδρος

(ὕπογραφή δυσανάγνωστος)

Ἕ Ἐλασσόνα

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΒΕΛΚΟΣ

R É S U M É

Grégorios Velkos, Documents inédits provenant de l'archive de la colonisation des Macédoniens «Néa Pella» à Atalanti.

Après l'échec de la révolution de 1821-22 à Naoussa, Chalcidique et l'Olympe, plusieurs familles des combattants Macédoniens, pour éviter la vengeance des Turcs, se sont réfugiés à la Grèce du Sud. Plus tard, pendant la règne d'Othon un grand nombre de ces familles se sont installées à coté de la ville Atalanti et ont fondé la colonisation des réfugiés Macédoniens sous le nom de «Néa Pella» qui existe encore.

Les dix documents publiés ici, provenant de l'archive de «Néa Pella», se referrent à la fondation de la colonisation et au retablissement des réfugiés.

ΑΡΧΑΙΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΟ ΣΙΔΗΡΟΥ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΧΩΡΙΟ ΟΡΕΙΝΗ ΣΕΡΡΩΝ*

Τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1978, σὲ μιὰ ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὴ σερραϊκὴ ὑπαιθρο γιὰ τὴν ἐπισήμανση στοιχείων σχετικῶν μὲ τὴν ἱστορικὴ γεωγραφία τῆς περιοχῆς¹, ἐντοπίσαμε βόρεια ἀπὸ τὶς Σέρρες ἓνα ἄγνωστο ὡς τῶρα ἀρχαῖο κάστρο² κι ἓνα μεταλλουργεῖο σιδήρου. Τὰ εὐρήματα αὐτὰ παρουσιάζουν ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἔρευνα τῆς ἱστορικῆς τοπογραφίας καὶ οἰκονομίας τῆς «χώρας» τῆς ἀρχαίας Σίριος τῆς Ὀδομαντικῆς (σημ. πόλης τῶν Σερρῶν)³. Κι αὐτό, γιατί οἱ φιλολογικὲς πηγὲς περιορίζονται σὲ ἀπλὴ μόνον μνεία τοῦ ὀνόματός της, χωρὶς νὰ μᾶς δίνουν κανένα τοπογραφικὸ ἢ ἄλλο στοιχεῖο γύρω ἀπὸ τὴ «χώρα» της. Οἱ ἐπιγραφὲς πάλι, πού βρέθηκαν ὡς τῶρα τυχαῖα στὴν πόλη καὶ τὴν περιοχὴ της, δὲν ἀναπληρώνουν, ὡς πρὸς τοὺς παραπάνω τουλάχιστον τομεῖς τῆς ἔρευνας, τὸ μεγάλο κενὸ τῆς φιλολογικῆς παράδοσης.

Τ ὀ κ ἄ σ τ ρ ο. Αὐτὸ εἶναι γνωστὸ στοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς καὶ μὲ τὸ βουλγαρικὸ ὄνομα «Κουλάτα» (= ὁ πύργος). Βρίσκεται ἀνάμεσα στὸν αὐτοκινητόδρομο Σερρῶν-Βροντοῦς (19^ο χλμ.) καὶ τὴν κοινότητα Ὀρεινῆς (Φράστανης)⁴. Σὲ σχέση μετὰ τὴν ἀρχαία τοπογραφία τῆς περιοχῆς βρισκό-

*Συντομογραφίες: AJA=American Journal of Archaeology—DAGR=Ch. Daremberg-E. Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines—ΕΕΒΣ=Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν—GSU-FZF=Godišnik na Sofijskija Universitet/Facultet po zapadni filologiji—NC=Numismatik Chronicle—«Pulpudeva»=Pulpudeva (Semaines philippopolitaines de l'histoire et de la culture thrace, 2, Plovdiv, 4-19 octobre 1976), Sofia 1978—RA=Revue archéologique—RE=Pauly-Wissowa, Real-Encyclopaedie der classischen Altertumswissenschaft—«Simpozium»=Pārvi simpozium po istorija na minnoto delo v jugoiztočna Evropa (Varna, 3-6 noemvri 1975), Sbornik dokladi, tom. I-II.

1. Ἡ ἔρευνα αὐτὴ ἔχει προγραμματιστεῖ ἀπὸ τὸ Τμῆμα Ἀρχαιολογικῶν Ἐρευνῶν τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

2. Ὄφειλω κι ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀγαπητὸ φίλο Παναγιώτη Ρίζο, φύλακα ἀρχαιοτήτων Βέργης, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μὲ ὀδηγήσει στὸ κάστρο.

3. Γιὰ τὴν ταύτισή της βλ. Δ. Σ α μ σ ἄ ρ η, Ἱστορικὴ γεωγραφία τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, Θεσσαλονίκη 1976, σ. 126-128.

4. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι στὸ γειτονικὸ μὲ τὸ κάστρο βόρειο λόφο βρισκόταν ἐπὶ τουρκοκρατίας τὸ χωριὸ Μπάνιτσα. Τὰ ἐρεῖπιά του διακρίνονται σήμερα στὴ νότια πλαγιὰ τοῦ λόφου.